

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA Červený Kostelec, Nerudova 511

„UMĚNÍ PRO RADOST“

Č.j.: ZUŠ 21/2018

Obsah

Obsah	1
1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	4
1.1 Název školního vzdělávacího programu	4
1.2 Předkladatel	4
1.3 Zřizovatel	4
1.4 Platnost dokumentu	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Počet a velikost uměleckých oborů školy	5
2.2 Historie a současnost školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků školy	5
2.3.1 Složení a stability pedagogického sboru	5
2.3.2 Charakteristika žáků školy	5
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6
3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.2 Vize školy	8
4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	9
4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci	9
4.1.1 Žák disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření	9
4.1.2 Žák proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu	9
4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	9
4.2.1 Žák disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci	9
4.2.2 Žák se účelně zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo	10
4.3 Strategie pro kompetenci kulturní	10
4.3.1 Žák je vnímavý k uměleckým hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence	10
4.3.2 Žák aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a jejich předávání dalším generacím	10
5 Vzdělávací obsah HUDEBNÍHO OBORU	11
5.1 Vzdělávací a studijní zaměření hudebního oboru	11
5.1.1 Vzdělávací zaměření: HRA NA KLÁVESOVÉ NÁSTROJE	11
5.1.2 Vzdělávací zaměření: HRA NA SMYČCOVÉ NÁSTROJE	11
5.1.3 Vzdělávací zaměření: HRA NA DECHOVÉ NÁSTROJE	11
5.1.4 Vzdělávací zaměření: HRA NA STRUNNÉ NÁSTROJE	11
5.1.5 Vzdělávací zaměření: HRA NA BICÍ NÁSTROJE	12
5.1.6 Vzdělávací zaměření: HRA NA AKORDEON	12
5.1.7 Vzdělávací zaměření: SÓLOVÝ A SBOROVÝ ZPĚV	12

5.2	Tabulace učebních plánů hudebního oboru	13
5.2.1	Základní studium I. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku	13
5.2.2	Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku	14
5.2.3	Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku pro žáky bez předchozí hudební průpravy	14
5.2.4	Základní studium I. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku	15
5.2.5	Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku	15
5.2.6	Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku pro žáky bez předchozí hudební průpravy	15
5.2.7	Základní studium I. stupně hudebního oboru se zaměřením na kolektivní výuku	16
5.2.8	Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na kolektivní výuku	16
5.2.9	Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na kolektivní výuku bez předchozí hudební průpravy	16
5.2.10	Studium pro dospělé hudebního oboru	17
5.3	Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů hudebního oboru	17
5.3.1	Akordeon	18
5.3.2	Bicí	20
5.3.3	Fagot	23
5.3.4	Flétna	24
5.3.5	Hoboj	27
5.3.6	Housle	29
5.3.7	Hudební nauka	31
5.3.8	Kolektivní hudební praxe	33
5.3.9	Klarinet	34
5.3.10	Klavír	36
5.3.11	Keyboard	38
5.3.12	Kontrabas	41
5.3.13	Kytara	43
5.3.14	Lesní roh	47
5.3.15	Pozoun (Tenor, Baryton)	49
5.3.16	Saxofon	51
5.3.17	Sólový zpěv	53
5.3.18	Sborový zpěv	55
5.3.19	Trubka	56
5.3.20	Tuba	58
5.3.21	Varhany	60
5.3.22	Viola	63
5.3.23	Violoncello	65
5.3.24	Zobcová flétna	67
6	Vzdělávací obsah V Ý T V A R N Ě H O O B O R U	71
6.1	Vzdělávací a studijní zaměření výtvarného oboru	71
6.2	Tabulace učebních plánů výtvarného oboru	71

6.3	Vzdělávací obsah výtvarného oboru	72
7	Vzdělávací obsah T A N E Č N Í H O O B O R U	78
7.1	Vzdělávací a studijní zaměření tanečního oboru	78
7.2	Tabulace učebních plánů tanečního oboru	78
7.3	Vzdělávací obsah tanečního oboru	79
8	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	85
9	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	87
9.1	Podmínky a organizace základního studia s vyšším počtem vyučovacích hodin	87
9.2	Další možnosti nadstandardní péče pedagogů o mimořádně talentované žáky	88
10	Hodnocení žáků	89
10.1	Zásady a kritéria hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	89
10.2	Stupně hodnocení prospěchu žáků	90
10.3	Komisionální a opravné zkoušky	91
10.4	Přijímací zkoušky	91
10.5	Postupové zkoušky	92
10.6	Vlastní hodnocení školy	93
11	Úprava ŠVP	93

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

1.1 Název školního vzdělávacího programu

**Školní vzdělávací program: Základní umělecká škola Červený Kostelec, Nerudova 511
„Umění pro radost“**

1.2 Předkladatel

Název školy:	Základní umělecká škola Červený Kostelec, příspěvková organizace
Adresa školy:	Nerudova 511, 549 41 Červený Kostelec
IČO:	00857581
Jméno a příjmení ředitele:	MgA. Leoš Nývlt
Kontakty:	Telefon: 491 461 769, 603 152 621 E-mail: zusck@zusck.eu , reditel@zusck.eu http: www.zusck.eu

1.3 Zřizovatel

Název:	Město Červený Kostelec,
Adresa:	Nám. T.G.Masaryka 120, Červený Kostelec
Kontakty:	Telefon: 491 467 111 E-mail: mestock@mestock.cz http: www.cervenykostelec.cz

1.4 Platnost dokumentu

Tento školní vzdělávací program platí pro Základní uměleckou školu Červený Kostelec, Nerudova 511 od 1. září 2016.

.....
MgA. Leoš Nývlt

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet a velikost uměleckých oborů školy

Škola má tři vyučované obory: hudební, taneční a výtvarný. Kapacita školy je stanovena na 420 žáků, naplněna je na 100%.

Přibližné procentuální zastoupení jednotlivých oborů:

Hudební obor 55% žáků

Taneční obor 30% žáků

Výtvarný obor 15% žáků

Škola má dvě odloučená pracoviště:

Ul. Manželů Burdychových 305

Komenského 675 (Sokolovna)

učebna pěveckého a akordeonového oddělení

učebna tanečního a výtvarného oboru

2.2 Historie a současnost školy

Základní umělecká škola v Červeném Kostelci vznikla jako samostatná lidová škola umění v září 1982. V prvním roce navštěvovalo školu 93 žáků hudebního a 13 žáků výtvarného oboru. V dalších letech se škola rozrůstala a rozšířila se ještě o taneční obor. Přišli noví kvalifikovaní učitelé, výuka se dostávala na vyšší úroveň, dostavily se první úspěchy na soutěžích, vystoupeních. Na škole začalo pracovat několik souborů a po 10 letech své činnosti už byla tato škola počtem žáků i jejich výsledky slušnou, středně velkou tří oborovou školou. V roce 1993 získala škola právní subjektivitu a tím i samostatnost v pracovně právních vztazích a možnost vlastního hospodaření. V roce 2016 škola získala rekonstrukci nové prostory v Zahradním domku u hlavní budovy školy a to pro výuku bicích nástrojů a do budoucna pro výuku žáků se zájmem o audio-techniku a výtvarnou grafiku. Díky pochopení zřizovatele je škola slušně vybavena hudebními nástroji a IT technikou pro učitele. V současné době je počet žáků na hranici kapacity školy tj. 420 žáků. Škola nabízí pravidelnou veřejnou kulturní činnost, každoročně uspořádá kolem 50 veřejných akcí.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků školy

2.3.1 Složení a stability pedagogického sboru

ZUŠ je řízena ředitel školy. Pedagogický sbor ZUŠ je smíšený (generově vyvážený) a věkově pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Na hudebním, tanečním i výtvarném oboru pracuje kolem 22 učitelů. Více jak polovina učitelů jsou aktivní hudebníci či výkonní umělci v oblasti kulturní a umělecké činnosti. Ve sboru je část učitelů, kteří pracují na částečný úvazek. Odborným zaměřením i počtem pedagogů odpovídá nabídce vzdělávání v uměleckých oborech. Důraz je kladen na kvalitu vzdělávání žáků, učitelé se tak účastní DVPP pro jejich další rozvoj.

2.3.2 Charakteristika žáků školy

Převážnou většinu žáků školy tvoří děti a studenti z rodného města a blízkého okolí ve věku od 5 do 18 let. Díky kvalitním výsledkům ve výuce a četným specializacím na hudebním, tanečním a výtvarném oboru se škola stává přirozeným centrem pro přípravu žáků na střední umělecké školy.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola pravidelně spolupracuje s Městským kulturním střediskem při přípravě a uskutečnění pravidelných významných koncertů hudebního a tanečního oboru v Divadle J.K.Tyla (Koncert Symfonického a Komorního orchestru školy, Taneční mozaiky, Pěveckých sborů, Akordeonového souboru, Dechové hudby mladých, Big Bandu. Dále spolupracuje se sborem Církve husitské při pořádání adventních, jarních i májových koncertů. K pravidelným akcím školy patří také veřejná žákovská vystoupení pro rodiče i širokou veřejnost, koncertování dětí v Domě s pečovatelskou službou U Jakuba a v Hospici Anežky České. Pěvecký sbor Červánek pořádá pravidelně výměnné koncertní zájezdy do různých měst u nás i v zahraničí k partnerským sborům. Při jejich reciproční návštěvě u nás pak pořádá společné koncerty. Je častým účastníkem mezinárodních pěveckých soutěží. Rovněž výtvarný obor se zapojuje do příprav koncertů v podobě výzdoby sálu a výstavou svých prací. Výtvarný obor nejen pořádá výstavu výtvarných prací žáků školy v městské galerii, ale současně se i zapojuje do projektů ostatních vystavovatelů (např. architektů).

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v rondokubistické vile, jejímž architektem byl J.Gočár a která je zapsána ve státním seznamu památek. Krásné prostředí této vily přispívá ke kultivaci žáků, kteří ji navštěvují, a vytváří tak vhodné podmínky k jejich estetické výchově. Jako dřívější obytný dům však prostorově nedostačuje k organizaci výuky, zvláště pak k výuce kolektivních předmětů a ke zkouškám souborů. Proto jsme rozšířili výuku na odloučená pracoviště. Výuka hudebního oboru je z větší části umístěna do hlavní budovy v Nerudově ulici, pěvecké a akordeonové oddělení sídlí v pronajaté zkušebně v ulici Manželů Burdychových, taneční a výtvarný obor získal nové prostory v budově Sokolovny na Chrbech. Ve sklepních prostorách hlavní budovy školy vznikla dílna pro žáky VO, kde je výuka soustředěna na práci s keramikou. Součástí je vypalovací pec.

V roce 2015 byly veškeré učebny a to i na odloučených pracovištích postupně modernizovány co do vybavení počítačové techniky. Celý systém počítačů je propojen přes internet a slouží tak pro potřeby elektronického zpracování třídní dokumentace školy, dále pro vzájemnou komunikaci mezi učiteli a vedením školy, žáky, rodiči i širokou veřejností. Učebny jsou postupně modernizovány nábytkem.

V roce 2016 prošla výraznou rekonstrukcí vedlejší budova školy (zahradní domek), který byl z původní bytové jednotky za výrazné podpory města a partnerů přebudován na učebnu bicích nástrojů a 2 audio-učebny.

ZUŠ vytváří odpovídající podmínky pro zajištění kvalitní výuky základního uměleckého vzdělávání. V rámci vybavení základních uměleckých škol je možné ji považovat za standardní.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Zaměření školy:

- mezioborová spolupráce formou společných uměleckých projektů
- navázání na hudební tradici ve městě, kde působí již 150 let Městská hudba
- práce s dětmi a mládeží pro rozvoj v komorní, souborové a orchestrální hře

Velikost školy a studium tří oborů dává možnosti našim studentům ve výběru studijních zaměření. Máme poměrně silně zastoupený taneční a hudební obor. Všechny obory nabízejí a realizují svoji výuku v základním spektru potencionálních studentů. Studium pro dospělé nenabízíme.

Výuka oborů se dělí do několika základních stupňů studia:

a) přípravné studium

Přípravné studium je určeno zpravidla pro děti ve věku od 5 do 7 let, při prokázání výborných předpokladů ke studiu přijímáme výjimečně i děti mladší pěti let. Do přípravného studia žádného oboru se nekoná talentová zkouška, u zájemců zjišťujeme pouze předpoklady pro vzdělávání ve zvoleném oboru. Výuka zejména v tanečním a výtvarném oboru probíhá kolektivní formou. Pro talentované děti v hudebním oboru nabízíme možnost individuálního přípravného studia. Pro žáky starší 13 let bez předchozí průpravy zřizujeme na hudebním oboru jednoleté přípravné studium II. stupně. Ve výtvarném oboru se vyučuje ve skupinách do 15 žáků 1x týdně ve dvouhodinových lekcích (2 x 45 minut).

b) základní studium I. stupně

Je určeno pro zájemce ve věku od 7 do 14 let, resp. 13 let. Podmínkou je úspěšné vykonání talentové přijímací zkoušky před komisí.

Hudební obor: Vyučování probíhá formou individuální výuky (případně ve skupině maximálně 2 žáků – zobc. flétna, kytara, EKN- keyboard, zpěv). Kromě hry na nástroj se žáci vzdělávají v dalších předmětech – Hudební nauka, Sborový zpěv a od 4. ročníku Kolektivní hudební praxe. Žákům nabízíme výuku v těchto studijních zaměřeních: housle, viola, violoncello, kontrabas, klavír, varhany, akordeon, EKN - keyboard, kytara, zobcová a příčná flétna, hoboj, klarinet, fagot, saxofon, trubka, lesní roh, pozoun, baskřídlovka, tuba, bicí, zpěv sólový, zpěv sborový

Taneční obor: Taneční obor je zaměřen převážně na současný (scénický) tanec. Vyučuje se ve skupinách do 15 žáků

Výtvarný obor: Vyučuje se ve skupinách do 15 žáků 1x týdně ve tříhodinových lekcích (3 x 45 minut). Ve studijním zaměření výtvarné tvorby se žáci seznámí se základy kresby, malby, grafiky, modelování, keramiky.

c) základní studium II. stupně

Je určeno pro studenty od 14 do 18 let. Absolvování výuky na I. stupni není podmínkou. Výuka ve všech oborech probíhá minimálně v rozsahu studia I. stupně s rozšířením možností zapojení do četných hudebních souborů, orchestru či tanečních skupin

d) studium pro dospělé škola

SPD z důvodu plné kapacity škola nenabízí, umožňuje však případným zájemcům – již žákům školy pouze studium v 1. ročníku SPD. Určeno pro žáky, kteří zakončují poslední rok na středních školách. Učební plán žáků plně navazuje na absolventský ročník studia II. stupně s potřebou začlenění žáka především pro kolektivní předměty a potřeby školy (orchestrální hra, významné projekty školy, taneční choreografie, výtvarné dílny apod.)

3.2 Vize školy

- Zaujmout veřejnost co nejširší nabídkou kvalitní umělecké výuky a individuálním přístupem učitelů.
- Maximální šíře uměleckého záběru a různých specializací ve výuce tří oborů školy.
- Rozvíjet spolupráci všech oborů.
- Rozšíření studijního zaměření o výuku IT technologií (digitální zpracování zvuku a grafika)
- V nejširším smyslu naplňovat školní heslo: Umění pro radost.
- Usilovat o vytvoření inspirativního a umělecky podnětného pracovního prostředí školy.
- Práce na nových projektech školy s tradicí (Zahradní slavnost školy, Hudební festival)
- Budovat zahraniční spolupráci mezi hudebními školami v rámci EU.
- Usilovat o přirozené začlenění umělecké práce učitelů a žáků /absolventů/do kulturního života města
- Hledat možnosti pro možné sloučení učeben VO, TO a učebny pěveckého sboru a akordeonů

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

4.1.1 Žák disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření

- Během školního roku organizujeme množství koncertů a výstav, které žákům dávají prostor k samostatnému uměleckému vyjádření.
- Na konkrétních příkladech ukazujeme žákům možnosti čerpání podnětů k jejich vlastnímu uměleckému vyjádření.
- Při výběru látky, témat a prostředků zpracování respektujeme individualitu žáka. Klademe důraz na žakovu originalitu a cíleně ji rozvíjíme při individuální i kolektivní práci.
- Vhodnou terminologií a volbou pracovního postupu vedeme žáky k pochopení úkolu a objevení dalších souvislostí.
- Poskytujeme žákům možnost další výuky i nad rámec běžné docházky do ZUŠ (soustředění, individuální konzultace)

4.1.2 Žák proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu

- Seznamujeme žáky se současnou i historickou uměleckou produkcí v daném oboru, poskytujeme základní přehled o uměleckém dění v regionu.
- Formou diskuse učíme žáky rozumět umělecké produkci, diskutujeme o ní a hodnotíme ji.
- Kromě vlastní učitelské i žakovské tvorby využíváme přímé návštěvy kulturních akcí a všechna média včetně internetu.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací a následně ke vzájemnému sdělování dojmů ze svých i jiných uměleckých výkonů a k jejich hodnocení.
- Seznamujeme žáky s odbornou terminologií daného uměleckého oboru, vedeme je ke správnému porozumění a užívání uměleckého jazyka.

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

4.2.1 Žák disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci

- Respektujeme v maximální možné míře vlastní názory žáků a vedeme je k respektování názorů druhých.
- Motivujeme žáky k pravidelné domácí přípravě. Především v individuální výuce v tomto smyslu úzce spolupracujeme s rodiči.
- Neformálním prostředím a vstřícným, ale důsledným jednáním vedeme žáky k sebereflexi a sebevyjádření.
- Při vzájemné komunikaci klademe důraz na ohleduplnost, kultivované a slušné chování v kolektivu, podporujeme zdravou sebedůvěru žáků.

4.2.2 Žák se účelně zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

- Vytvářením společných projektů vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci vůči sobě i tvůrčím kolektivům.
- Všechny žáky vedeme k aktivní účasti v kolektivních formách výuky, zdůrazňujeme důležitost každého podílu na společném výsledku.
- Důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností.

4.3 Strategie pro kompetenci kulturní

4.3.1 Žák je vnímavý k uměleckým hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence

- Vedeme žáky k aktivnímu kulturnímu životu. Učíme je, aby dokázali sami vyhledávat a navštěvovat kulturní akce a také zhodnotit jejich kvalitu, případně pojmenovat své dojmy z nich.
- Propagujeme akce školy i prostřednictvím vzájemné komunikace našich žáků.
- Ukázky různých uměleckých děl používáme ve výuce při motivaci, během práce, i při srovnávání a hodnocení.
- Důsledně propagujeme školní akce ve škole i na veřejnosti.

4.3.2 Žák aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a jejich předávání dalším generacím

- Vedeme žáky k tomu, aby do své umělecké činnosti zapojili i své okolí (rodinu, spolužáky, přátele), aby se nestyděli prezentovat ji i před svými vrstevníky a rodiči.
- Dbáme na širokou internetovou prezentaci školy a na komunikaci mezi žáky a pedagogy i v internetovém prostředí.
- Žákovské práce dle možností zaznamenáváme a uchováváme na dostupných digitálních nosičích.
- V co nejširší možné míře se podílíme na kulturním životě města a okolí.
- Zapojením žáků do hudebních souborů vedeme žáky k uvědomování si důležitosti zachovávání kulturních tradic.

5 Vzdělávací obsah HUDEBNÍHO OBORU

Do přípravného studia hudebního oboru jsou zařazovány děti od 5 let, do studia I.stupně od 7 let a do studia II.stupně od 14 let. Jestliže je přijat žák ke studiu II.stupně bez předchozího absolvování I.stupně, plní nejprve učební osnovy I.stupně. Přihlásí-li se ke studiu žák starší než je spodní limit uvedený v předchozích bodech nebo přejde-li během studia na jiný nástroj, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky. Žák může ve výjimečných případech postoupit do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky a splnění látky z ostatních povinných předmětů.

5.1 Vzdělávací a studijní zaměření hudebního oboru

5.1.1 Vzdělávací zaměření: HRA NA KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Klavír
- Keyboard
- Varhany

5.1.2 Vzdělávací zaměření: HRA NA SMYČCOVÉ NÁSTROJE

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Housle
- Viola
- Violoncello
- Kontrabas

5.1.3 Vzdělávací zaměření: HRA NA DECHOVÉ NÁSTROJE

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Zobcová flétna
- Příčná flétna
- Hoboj
- Klarinet
- Saxofon
- Trubka
- Lesní roh
- Pozoun
- Baskřídlovka
- Tuba

Studijní zaměření II. stupně základního studia

- Fagot

5.1.4 Vzdělávací zaměření: HRA NA STRUNNÉ NÁSTROJE

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Kytara

5.1.5 Vzdělávací zaměření: HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Bicí nástroje

5.1.6 Vzdělávací zaměření: HRA NA AKORDEON

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Akordeon

5.1.7 Vzdělávací zaměření: SÓLOVÝ A SBOROVÝ ZPĚV

Studijní zaměření přípravného studia, I. a II. stupně základního studia

- Sólový zpěv
- Sborový zpěv

5.2 Tabulace učebních plánů hudebního oboru

Poznámka:

Kde je v jednom řádku tabulace uvedeno více názvů předmětů, žák si povinně vybere jeden z nich.

5.2.1 Základní studium I. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku

Studijní zaměření: Klavír, Keyboard, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Zobcová flétna, Flétna, Hoboj, Klarinet, Trubka, Lesní roh, Pozoun, Tuba, Kytara, Bicí

Učební plán č.H-1-01

I. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku									Minimum hodin za 7 let
	Přípravné studium		Základní studium							
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
Klavír										
Keyboard										
Varhany										
Housle										
Viola										
Violoncello										
Kontrabas										
Zobcová flétna										
Flétna										
Hoboj										
Klarinet										
Saxofon										
Trubka										
Lesní roh										
Pozoun / Baskřídlovka /										
Tuba										
Kytara										
Bicí										
Kolektivní hudební praxe / povinná /						1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1			5
Povinný sborový zpěv	1	1*	1*	1*	1*	-	-	-	-	
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16
Nepovinné předměty										
Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	1					
Sborový zpěv krom kl. zaměření	-	1	1	1	1	1	1	1	1	

* Sborový zpěv je povinný od PHV2 až po 3. ročník pouze pro žáky studující klávesové studijní zaměření, pro ostatní žáky je volen jako předmět nepovinný.

5.2.2 Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku

Studijní zaměření: Akordeon, Klavír, EKN - Keyboard, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Zobcová flétna, Flétna, Hoboj, Klarinet, Fagot, Saxofon, Trubka, Lesní roh, Pozoun, Tuba, Kytara, Bicí

Učební plán č.H–2-01

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
	Základní studium				
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Akordeon, Klavír, EKN- Keyboard, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Zobcová flétna, Flétna, Hoboj, Klarinet, Fagot, Saxofon, Trubka, Lesní roh, Pozoun, Tuba Kytara Bicí	0,5-1	0,5-1	0,5-1	0,5-1	4
Kolektivní hudební praxe	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	4
Minimální počet vyučovaných hodin	2	2	2	2	8
NEPOVINNÝ PŘEDMĚT					
Sborový zpěv	1	1	1	1	

5.2.3 Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku pro žáky bez předchozí hudební průpravy

Studijní zaměření: Akordeon, Klavír, EKN - Keyboard, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Zobcová flétna, Flétna, Hoboj, Klarinet, Fagot, Saxofon, Trubka, Lesní roh, Pozoun, Tuba, Kytara, Bicí,

Učební plán č.H–2-02

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku					
	PS	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Akordeon, Klavír, EKN- Keyboard, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Zobcová flétna, Flétna, Hoboj, Klarinet, Fagot, Saxofon, Trubka, Lesní roh, Pozoun, Tuba Kytara Bicí	1	0,5-1	0,5-1	0,5-1	0,5-1	4
Kolektivní hudební praxe / povinná /		1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	4
Minimální počet vyučovaných hodin	1	2	2	2	2	8
Nepovinné předměty						
Kolektivní hudební praxe	1					
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	

5.2.4 Základní studium I. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku

Studijní zaměření: Sólový zpěv

Učební plán č.H–3-01

I. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku									
	Přípravné studium		Základní studium							Minimum hodin za 7 let
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	2	2	2	2	14
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1			5
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			4	4	4	4	4	3	3	26
Nepovinný předmět										
Kolektivní hudební praxe						0,5	0,5	0,5	0,5	

5.2.5 Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku

Studijní zaměření: Sólový zpěv

Učební plán č.H–3-02

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku					Minimum hodin za 4 roky
	Základní studium					
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.		
Sólový zpěv	1	1	1	1	4	
Sborový zpěv	2	2	2	2	8	
Minimální počet vyučovaných hodin	3	3	3	3	12	
NEPOVINNÝ PŘEDMĚT						
Kolektivní hudební praxe	0,5	0,5	0,5	0,5		

5.2.6 Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na individuální výuku pro žáky bez předchozí hudební průpravy

Studijní zaměření: Sólový zpěv

Učební plán č.H–3-03

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku					
	PS	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	4
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	8
Minimální počet vyučovaných hodin	3	3	3	3	3	12
NEPOVINNÝ PŘEDMĚT						
Kolektivní hudební praxe	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

5.2.7 Základní studium I. stupně hudebního oboru se zaměřením na kolektivní výuku

Studijní zaměření: Sborový zpěv

Učební plán č.H–4-01

I. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku									
	Přípravné studium		Základní studium							Minimum hodin za 7 let
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	2	2	3	3	16
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1			5
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	3	3	3	3	3	3	3	3	3	21

5.2.8 Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na kolektivní výuku

Studijní zaměření: Sborový zpěv

Učební plán č.H–4-02

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku				
	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Sborový zpěv	3	3	3	3	12
Minimální počet vyučovaných hodin	3	3	3	3	12

5.2.9 Základní studium II. stupně hudebního oboru se zaměřením na kolektivní výuku bez předchozí hudební průpravy

Studijní zaměření: Sborový zpěv

Učební plán č.H–4-03

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku					
	PS	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Sborový zpěv	2	3	3	3	3	12
Minimální počet vyučovaných hodin	2	3	3	3	3	12

5.2.10 Studium pro dospělé hudebního oboru

Studijní zaměření: Akordeon, Klavír, EKN - Keyboard, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Zobcová flétna, Flétna, Hoboj, Klarinet, Fagot, Saxofon, Trubka, Lesní roh, Pozoun, Tuba, Kytara, Bicí,

Učební plán č.H–5-01

Studium pro dospělé - SPD	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
	Základní studium				
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Akordeon, Klavír, Varhany, Housle, Viola, Violoncello, Kontrabas, Flétna, Hoboj, Klarinet, Fagot, Saxofon, Trubka, Tenor – Baryton, Lesní roh, Pozoun, Tuba Kytara, Bicí	1	1	1	1	4
Minimální počet vyučovaných hodin	1	1	1	1	4
NEPOVINNÝ PŘEDMĚT					
Kolektivní hudební praxe	2	2	2	2	
Sborový zpěv	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům hudebního oboru:

Vyučuje se:

- individuálně nebo ve skupině 2-3 žáků předmětům ZOBCOVÁ FLÉTNÁ, KYTARA, EKN - KEYBOARD, ZPĚV SÓLOVÝ
- Jsou-li vyučováni 2-3 žáci ve skupině, jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací lekce, nikoliv individuálně na její poměrnou část,
- individuálně nebo ve skupině 2-3 žáků ve všech studijních zaměřeních přípravného studia pro I. a II. stupeň,
- ve skupině dvou a více žáků předmětu KOLEKTIVNÍ HUDEBNÍ PRAXE,
- předmět Kolektivní hudební praxe nahrazuje tyto dřívější předměty: čtyřruční hra, komorní, souborová a orchestrální hra
- předmět Kolektivní hudební praxe může být po domluvě s vyučujícím suplován předmětem Sborový zpěv
- ve skupině do 20 žáků předmětu HUDEBNÍ NAUKA.
- Pro nácvik skladeb s náročným klavírním doprovodem, který nelze svěřit žákům, přidělí ředitel školy korepetici v maximálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně na celý úvazek.
- Žáci od 7 do 13 let jsou přijímáni vždy do prvního ročníku I. stupně základního studia. Na konci ročníku mohou vykonat rozdílové zkoušky z hlavního předmětu a dalších povinných předmětů do kteréhokoliv vyššího ročníku I. stupně podle individuální dosažené úrovně v probrané látce a to na základě doporučení pedagogické komise.
- Kde je v jednom řádku tabulky učebního plánu uvedeno více předmětů, žák si vybere povinně alespoň jeden.
- Před zahájením výuky dechových nástrojů je nutno doložit prohlášení rodičů, že ze zdravotního hlediska je žák schopen absolvovat výuku.
- Pro žáky studující klávesové studijní zaměření je předmět sborový zpěv povinný od PHV až po 3.ročník

5.3 Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů hudebního oboru

Všeobecné poznámky k vyučovacím předmětům hudebního oboru

- Není vhodné kombinovat studium dvou a více dechových nástrojů souběžně (s výjimkou kombinací se zobcovou flétnou).
- Není-li uvedeno jinak, je doporučený věk pro začátek individuálního studia hry na hudební nástroje 5–7 let (není rozhodující).
- Výuka na hudební nástroje probíhá vždy individuálně, u některých studijních zaměření může probíhat individuální výuka také ve skupinách maximálně dvou až tří žáků (zobcová flétna, kytara, EKN- keyboard, zpěv sólový).
- Na základě žádosti rodičů nezletilého žáka může zákonný zástupce požádat o individuální studium předmětu Hudební nauka a to ve výjimečných případech (časové možnosti žáka, dojíždění apod.). V takových případech je žákům stanovena individuální forma studiu s možností konzultace dle možnosti žáka s učitelem v době výuky daného předmětu a následného ústního či písemného přezkoušení z látky za dané pololetí, které odpovídá výstupu ŠVP školy za daný předmět a ročník. Rozsah látky a termín zkoušky za jednotlivé pololetí je součástí přílohy schválené žádosti o individuální studium.

5.3.1 Akordeon

Charakteristika vyučovacího předmětu

Akordeon je svébytný vícehlasý hudební nástroj. V lidovém označení ho známe také pod pojmem harmonika. Má široké uplatnění jak v klasické hudbě, tak v hudbě populární, jazzové i folklórní. Také rozsah repertoáru, který lze na tento nástroj uplatnit je velmi obsáhlý. Originalita jeho zvuku se výborně kloubí se zvukem ostatních nástrojů a je možné jej uplatnit v souhře s téměř každým nástrojem. Akordeon však také zní výborně jako sólový nástroj. V současné době je uznávaným koncertním nástrojem, který se vymanol ze statusu pouze lidového nástroje. Je možné ho dále studovat na konzervatořích, vysokých uměleckých školách a akademiích. V poslední době žáků, kteří se pro tento nástroj rozhodnou přibývá a akordeon se těší stále větší oblibě.

Jelikož má akordeon několik velikostí, lze ho studovat již od 6ti let věku. Nástroj lze v naší škole zapůjčit.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák:

- správně sedí s nástrojem
- ovládá vzduchový knoflík levou rukou
- správně pokládá pravou ruku na klaviaturu
- hraje jednotlivé tóny v celých hodnotách
- hraje v pětiprstové poloze od c1
- hraje levou rukou základní basy C,G
- zahraje jednoduchou lidovou píseň pravou rukou

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- ovládá správné držení a upevnění nástroje
- kontroluje si postavení pravé ruky a uvolněnost obou rukou
- hraje většinou bez zrakové kontroly
- používá správné vedení měchu včetně obrátů
- rozlišuje a používá hru legata a staccata
- používá podklad palce v pravé ruce
- hraje oběma rukama současně
- hraje v základní dynamice p-f
- orientuje se na hmatníku pravou rukou v rozsahu c1-g2
- hraje základní basy a jejich příslušné durové akordy: C,G,D,F
- zahraje jednoduché lidové písně oběma rukama současně

2.ročník

Žák:

- hraje rozšířenou polohu s posuny o jednu klávesu
- hraje dle měchových značek s dotahováním poslední noty před obratem
- hraje v kombinacích legata, staccata a tenuta
- hraje dvojhmaty pravou rukou v legatu (tercie)
- využívá dynamiku - crescendo,decrescendo
- rozlišuje tempa středně rychlá a velmi pomalá
- hraje skladbičky v probraných tóninách (C,G,D,F,B-dur)
- zvládá souhru lidových písní s doprovodem učitelem

3.ročník

Žák:

- ovládá základní typy artikulace - legato v kombinaci se staccatem a tenutem
- hraje v rozšířené poloze pravé ruky (o 2 -3 tóny)
- dodržuje delší fráze (až čtyřtaktí) plynulými obraty podle značek
- hraje stupnice v rychlejších tempech s delšími obraty (po dvou až čtyřech taktech)
- používá základní melodické ozdoby-přírasy a nátrhy
- hraje z paměti lidové písně a jednoduché skladby
- zapojuje se do komorní či souborové hry
- orientuje se v základních polohách melodické i doprovodné části nástroje a dokáže zahrát dvojhlas pravou rukou

4.ročník

Žák:

- používá měchovou techniku (frázování, plynulost, větší úseky)
- hraje další melodické ozdoby (trylek, mordent)
- hraje těžší dvojhmoty v pravé ruce (kvarty, kvinty) především u stylizovaných tanců
- hraje náročnější rytmické útvary (synkopy, kombinace triol-pomlky s notami)
- rozšiřuje si polohu pravé i levé ruky v probraných tóninách včetně skoků (do čtyř posuvek)
- hraje jednoduchou polyfonii
- hraje v komorní, souborové nebo orchestrální hře samostatným hlasem

5.ročník

Žák:

- používá prstoměřovou techniku v skladbičkách rychlejších temp a náročnější souhry-moderní rytmy latinskoamerických tanců apod.
- hraje další dvojhmoty v různých intervalových kombinacích do oktávy
- hraje polyfonní skladbičky dvojhlasé i tříhlasé
- využívá větší dynamickou škálu pp-mp-mf-f-ff
- používá agogické změny –accelerando, ritardando
- používá rejstříky pravého manuálu v různých kombinacích
- hraje party z listu na úrovni 3.ročníku

6.ročník

Žák:

- hraje s využitím všech barev (registrů) v pravém i levém manuálu
- hraje další melodické ozdoby-obaly, skupinka
- hraje náročnější polyfonní formy - fughetta, fuga
- hraje těžší kombinace dvou akordů (další septakordy) v levé ruce ve skladbách ovlivněných jazzem
- používá měchové tremolo (bellows shake)

7.ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
- dá si do souvislosti levý manuál (basy+akordy) v rozsahu probraných tónin - do sedmi posuvek u durových tónin
- uplatňuje prvky prstoměřového staccata
- ovládá používání rejstříků pravé i levé ruky ve dvojhlase až čtyřhlase
- samostatně vybírá nové skladby a konzultuje s učitelem
- hraje náročnější party v komorní, souborové či orchestrální hře
- interpretuje stylově skladby různých slohových období
- zahraje z paměti přiměřeně obtížné přednesové skladby

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,

- umí si připravit nástroj ke hře,
- ovládá správné držení a upevnění nástroje
- kontroluje si postavení pravé ruky a uvolněnost obou rukou
- ovládá správné držení a upevnění nástroje
- kontroluje si postavení pravé ruky a uvolněnost obou rukou

1.- 2.ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice do 7 posuvek v rovném pohybu přes dvě oktávy se čtyřhlasými akordy a velkým rozkladem
- samostatně volí výrazové prostředky - vlastní názorové vyjádření
- samostatně nastuduje obtížnější skladby různých žánrů (od období baroka do současnosti) kultivovaným tónem, správným frázováním
- hraje z listu na úrovni 5. ročníku I.stupně
- profiluje se podle svého zájmu v neprofesionální umělecké praxi

3.- 4.ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou a měchovou techniku
- zahraje a improvizuje doprovody k písničkám z různých zpěvníků dle akordických značek
- nastuduje samostatně skladbu přiměřenou jeho schopnostem
- dokáže pracovat s kultivovaným tónem
- interpretuje z paměti vybrané skladby, používá výrazové prostředky podle charakteru a stylu skladby
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- je členem školního orchestru a je schopen zahrát sóla v kterémkoliv hlase

5.3.2 Bicí

Charakteristika vyučovacího předmětu

Bicí nástroje jsou pravděpodobně nejstarší a nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Jako celek jsou rozmanitým členem skupiny hudebních nástrojů a používají se ve všech hudebních formách. Žáci začínají hrát nejprve na malý buben, kde se naučí základní techniku a v návaznosti na to začnou využívat celou bicí soupravu a ostatní nástroje. Cílem studia hry na bicí nástroje je vychovat kvalitní a schopné bubeníky a perkusionisty, kteří se mohou uplatnit v různých uskupeních, jako např. školní orchestr, soubor bicích nástrojů, různé kapely a komorní soubory. V naší škole máme širokou paletu bicích nástrojů - bicí soupravy, marimbu, tympány a další perkusní nástroje, jako např. tamburína, triangel, claves, cowbells, bonga nebo djembe – se kterými se během studia žáci seznámí.

Cílem studia hry na bicí v obou stupních základního studia je rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech a jiných kulturních akcích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák:

- je seznámen s bicími nástroji a jejich uplatněním
- zvládá základní úhoz na malý buben a držení paliček
- ovládá základy čtení notového zápisu (nota celá, půlová, čtvrt'ová)
- má informativní přehled o nejběžnějších bicích nástrojích
- prokáže zájem o hru na bicí nástroje

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- umí správně držet tělo a paličky při hře na malý buben
- dokáže zahrát opakované a střídavé údery na malý buben
- je obeznámen s problematikou balančního bodu paličky
- zná základní hodnoty not (až po šestnáctiny) a jim odpovídající pomlky
- rozumí pojmům rytmus a takt (prozatím 2/4, 3/4 a 4/4)
- zopakuje dvoutaktovou ozvěnu
- zná základní dynamické rozdíly (piano, forte)
- na bicí soupravu zvládá elementární základy nezávislosti končetin (1:1, 1:2, 2:1) a doprovodné rytmy sestávající ze čtvrtových not v 4/4 a 3/4 taktu
- doprovodí jednoduché lidové písně

2. ročník

Žák:

- ovládá hraní osminových a šestnáctinových not a jim odpovídající pomlky
- zvládá hru na malý buben s dynamickým odstíněním hry v pianu, mezzoforte a forte
- hraje osminové trioly bez kombinace se sudými skupinami not
- zahraje jednoduché akcenty na těžkých dobách
- ovládá hru not s tečkou na úrovni čtvrtových not
- je obeznámen se základy tlakového víření
- z listu zahraje jednoduchou skladbu na malý buben obsahující základní rytmické hodnoty
- na bicí soupravu hraje jednoduché doprovodné rytmy sestávající z osminových not na hi-hat a čtvrtových not a pomlky na velký a malý buben + má informativní povědomí o breacích
- rozumí dalším speciálním značkám (např. činely crash a ride, nebo tom-tomy)

3. ročník

Žák:

- zvládá víření na malý buben v šestnáctinových notách bez dynamického odstínění
- umí zahrát osminové trioly v kombinaci se sudými hodnotami not
- chápe druhy taktů s dělením dob na tři osminy, zejména 3/8 a 6/8 takt
- ovládá hru not s tečkou na úrovni osminových not
- chápe dvaatřicetinové noty
- umí zahrát jednoduchý příraz v pomalých tempech
- na bicí soupravu umí zahrát jednoduchý doprovod s rozlišením těžkých dob a příznaků na velký a malý buben v kombinaci s čínelem ride a hi-hat (polka, valčík)
- v elementární podobě využívá látku zvládnutou na malý buben k tvorbě breaků
- při hře na bicí soupravu dokáže zahrát jednoduché pomalejší skladby v cítění rovné osminy s využitím nahrávek play-along
- je seznámen se základy hry na tympany a melodické bicí nástroje
 - zná druhy melodických bicích nástrojů a jejich rozdělení na samozvучné a blahozvучné
 - má základní informace o místech úderu a možnostech ladění a tlumení

4. ročník

Žák:

- zvládá víření na malý buben v triolových a dvaatřicetinových notách
- umí zahrát jednoduché přírazy i v rychlejších tempech a v pomalejších tempech zvládá vyhrávaný dvojitý příraz + tlačení příraz
- zvládá hru z listu na úrovni 2. – 3. ročníku
- ovládá hru akcentů na těžké i lehké době se šlapanou hi-hat
- chápe, co je rim-shot a dokáže jej využít při hraní akcentů
- v zárodečné podobě zvládá prstovou techniku
- je obeznámen se základy techniky hraní dvojek

- při hře na bicí soupravu zvládá hru triolových doprovodných rytmů s jednoduchými breaky na 4., 8., 12., atd... taktu
- v pomalejších tempech zvládá dvojitý úder pedálem velkého bubnu, tzv. skluz
- umí zahrát jednoduché doprovody na bicí soupravu (polka, valčík, waltz, tango, slowrock, apod...) a využívá jich při hře v orchestru, popř. uplatňuje své dovednosti ve hře v souboru na malý buben či jiné perkusní nástroje (tamburína, triangel, wood-block, claves, apod...)
- na melodické bicí nástroje zvládá interpretovat krátké melodické motivy v tónině C-dur, popř. v tónině s jedním předznamenaním
- při hře na tympány je schopen samostatně naladit nástroj a v jednoduchých etudách zvládá tlumení nástroje; hra se prozatím omezuje pouze na 2 kotle

5. ročník

Žák:

- zvládá víření na malý buben ve všech notách s dynamickým odstíněním
- umí zahrát jednoduchý, dvojitý a trojitý příraz
- v pomalých tempech je schopen zahrát dvojité údery
- při hře dokáže využívat tzv. „single paradidly“
- zvládá čtení ligatur
- při hře doprovodných rytmů na bicí soupravě dokáže používat Moeller stroke (tzv. pumping motion)
- je seznámen se základními swingovými a jazzovými prvky na bicí soupravě
- ovládá hru akcentů na těžké i lehké době a jejich složitější vzájemné kombinace s velkým bubnem a hi-hat
- na melodické bicí nástroje zvládá interpretovat stupnice s rozklady a kratší lidové písně či etudy s 1 - 2 předznamenaními, včetně náhodných posuvek
- při hře na tympány je schopen realizovat vír na kratších časových úsecích (čtvrtové a půlové noty)

6. ročník

Žák:

- při hře na malý buben zvládá hru dalších rytmických figur (kvintoly, sextoly, septoly)
- při rychlejších tempech střídavých úderů je již schopen použít prstové techniky
- v nejjednodušších formách je obeznámen s polyrytmickým dělením 2:3 a 3:4
- orientuje se v problematice nepravidelných čtvrtových taktů (např. 5/4 nebo 7/4)
- na bicí soupravu hraje náročnější koordinace s využitím všech 4 končetin
- dokáže využít akcentové dovednosti při tvorbě výplní a breaků
- při hře na bicí soupravu dokáže využít paradidly v kombinaci s velkým bubnem, malým bubnem a hi-hat (popř. ride)
- je seznámen se základními prvky latinsko-amerických stylů
- při hře na melodické bicí nástroje je schopen interpretovat stupnice s rozklady a kratší přednesové skladby či etudy s max. 2 – 3 předznamenaními
- při hře na tympány je schopen přeladit alespoň jeden z kotlů v čase pauz během snazších etud a cvičení

7. ročník

Žák:

- ovládá veškerou techniku hry na malý buben (přírazy, víření, jednoduché i dvojité údery, paradidly, akcenty, apod...)
- zahraje celou rytmickou stupnici
- má povědomí o frázování lichých osminových taktů (např. 5/8 takt frázovaný 2+3 nebo 3+2 apod.)
- zvládá hru z listu na úrovni 4. - 5. ročníku
- má všeobecný přehled o bicích nástrojích a jejich uplatnění
- samostatně si dokáže seřídít a naladit nástroj
- je schopen nezávislého ovládní rukou a nohou

- na bicí soupravu je schopen samostatně doprovodit (v orchestru nebo systémem „play-along“) skladby v 4/4, 3/4 nebo 12/8 taktu v cítění „rovné osminy“, „šestnáctinové cítění“, „shuffle“ i snadné skladby ve swingovém duchu včetně breaků
- dokáže improvizovat jednoduchá 4-taktová sóla na bicí soupravu
- při hře na melodické bicí nástroje dokáže interpretovat kratší přednesové skladby s doprovodem klavíru, v nichž je obeznámen i s problematikou víření
- při hře na tympány je schopen samostatně analyzovat optimální rukoklad v základních rytmických útvarech a dokáže samostatně nastudovat i jednoduché orchestrální party

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák předvede správné držení těla při hře, drží správně paličky,
- správně sestaví a nastaví bicí soupravu vůči svému tělu,
- pojmenuje jednotlivé části bicí soupravy a zná používanou základní terminologii,
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří elementárními výrazovými prostředky.

1. – 2. ročník

Žák

- upevňuje své znalosti a dovednosti získané na I. stupni základního studia
- samostatně dokáže vyměnit blány na bicí soupravě a naladit je
- ve hře na bicí soupravu zdokonaluje a rozvíjí v orchestru, či s pomocí nahrávek play-along doprovody dalších moderních stylů (funky, swing, latin, hip-hop, shuffle, apod...)
- rozvíjí polyrytmické cítění 2:3 a 3:4
- tvoří vlastní improvizace a náročnější výplně na bicí soupravu
- při sólové hře dokáže dát skladbě osobitý ráz a učí se vytvářet vlastní uměleckou interpretaci skladeb
- podle zájmu a možností zdokonaluje techniku hry na melodické bicí nástroje a rozvíjí ji v delších přednesových skladbách a etudách

3. – 4. ročník

Žák

- plně využívá získané dovednosti ve hře v souborech a orchestrech
- dokáže nastudovat náročnější sólovou skladbu pro daný nástroj a má vlastní představu o její interpretaci
- dle zájmu a schopností se seznamuje s technikou hry 4 paličkami na melodické bicí nástroje (marimba, vibrafon)
- ovládá hru z listu na úrovni I. stupně
- je seznámen s dalšími druhy a prvky latinsko-amerických stylů a rytmů a učí se je využívat při hře na bicí soupravu i na další perkusní nástroje (cowbell, claves, shaker, bonga, apod...)
- dle zájmu a možností rozšiřuje své dovednosti o hru na dvojšlapku
- seznamuje se s ostatními netypickými a exotickými druhy bicích nástrojů
- studium ukončí veřejným vystoupením

5.3.3 Fagot

Charakteristika vyučovacího předmětu

Do předmětu je žák zařazen na základě individuálního výběru a vzhledem k fyzické náročnosti nástroje od II. stupně. Jako přípravný nástroj slouží klarinet (případně jiný dechový nástroj), výuka v přípravném studiu a studiu I. stupně pak probíhá podle osnov tohoto nástroje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení a pojmenování jednotlivých částí,

- ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele
- seznamuje se s basovým klíčem

1.-2.ročník

Žák:

- žák zná základy historie nástroje
- umí sestavit nástroj a pojmenovat jeho části
- na základě předchozího studia umí pracovat s dechem
- zvládá držení nástroje
- umí nasadit tón správným nátiskem
- zvládá hru legato – staccato
- zvládá basový klíč ve svém rozsahu
- hraje snadné skladbičky a lidové písně v rozsahu g velké – f malé
- žák zvládá základní dynamiku v rámci svých možností
- hraje v rozsahu f velké – g malé, zná v tomto rozsahu plnou chromatiku
- ovládá basový klíč
- hraje dur stupnice nižších předznamenání v dostupném rozsahu
- při hře uplatňuje doposud získané technické dovednosti
- uplatňuje základy agogiky
- hraje vhodné etudy a snadné přednesové skladby
- uplatňuje získané dovednosti v komorní hře

3.-4.ročník

Žák:

- žák hraje v rozsahu e velké – c1
- hraje stupnice dur v dostupném rozsahu
- hraje vhodné etudy a přednesové skladby
- zvládá obtížnější komorní a orchestrální party
- bezpečně ovládá basový klíč a základy tenorového
- umí frázovat a využívat výrazové prostředky a rozlišovat slohová období
- začíná se orientovat na slohová období dle vlastního zaměření
- samostatně uvažuje o hudebních celcích ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- hraje v souboru nebo orchestru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.4 Flétna

Charakteristika vyučovacího předmětu

Flétna je nástroj se širokým uplatněním a to jak v hudbě sólové, tak komorní a orchestrální. Její využití najdeme v hudbě různých žánrů např. klasické – vážné, lidové, dechové, jazzové i popové. S vývojem nástroje a vzniku tzv. zahnuté hlavice je možné zahájit výuku již ve věku 7 let. V samotném začátku výuky je možné / dle fyzických možností žáka / v hodinách využít nástroje zobc. flétny jako prostředek pro získávání základních dechových, prstových, teoretických návyků, hudebního cítění a rozvoje žáka.

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- zná zásady údržby a ošetřování nástroje,
- ovládá nádech a délku výdechu, jeho intenzitu a plynulost,
- předvede správné posazení rtů na hlavici s kontrolou učitele,
- utváří a formuje rty při tvoření vzduchové štěrbiny za pomoci učitele,
- předvede správné držení nástroje a postavení prstů,
- předvede nasazení tónu h1 – g1,
- dovede základní artikulaci jazykem (tů-ků),
- zná pojem nasazovaně a legato.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

- Žák zná posadit hlavici na rty, umí nasadit tón jazykem bez pomoci učitele,
- drží nástroj v optimálním úhlu,
- předvede správný uvolněný postoj při hraní s kontrolou učitele,
- zná a předvede nádech do dutiny břišní bez zvedání ramen,
- utváří přefukované tóny do oktávy od tónů f1 – c2,
- rozlišuje základní artikulaci (staccato, tenuto, legato),
- hraje rovným tónem.

2. ročník

- Žák ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu bez pomoci učitele,
- rozlišuje základní dynamiku (f – mf),
- dbá na zvukové a intonační vyrovnávání v jednotlivých polohách, zejména při hraní v unisono s učitelem,
- zná nátiskovou techniku pro přefukování tónu do oktávy,
- hraje zpaměti stupnici a akord rozložené přes dvě oktávy (G, D, F dur),
- hraje drobnou skladbu z not nebo lidovou píseň zpaměti i s doprovodem klavíru nebo CD
- je schopen se udržet v souhře s učitelem.

3. ročník

- Žák ovládá širší dynamiku (f-mf-p),
- určí místo nádechu v souvislosti s vedením fráze,
- zvládá nasadit tón s patřičným zabarvením a intonací,
- ovládá dechovou techniku – vědomě brániční dýchání,
- zná pojem vibrato, hraje nejjednodušší melodické ozdoby (příraz, mordent),
- dle sluchu zopakuje krátký úryvek jednoduché melodie,
- rozlišuje sudé a liché metrum, dokáže hrát zpaměti, dokáže hrát z listu.

4. ročník

- Žák zná a předvede stupnice dur a moll do 4# a 4b, T5, VR – legato, staccato ve středním tempu přes 2 oktávy,
- umí transponovat vybranou část melodie o oktávu,
- zvládá hru delší přednesové skladby,
- zná pojem dvojité staccato ve hře a umí jej zahrát (v klidném tempu),
- je pohotový při hře z listu při hraní skladeb nižších ročníků,
- hraje složitější melodické ozdoby (obal, trylek).

5. ročník

- Žák hraje vibrato i non vibrato,
- Hraje lehkým, zvučným a barevným tónem,
- ovládá a artikuluje v tempu stupnice do 5# a 5 b dur i moll s akordy T5, D7,
- vnímá a sleduje intonaci i v sólovém hraní,

- rozlišuje výraz a stylovost hraných skladeb různého hudebního období (baroko, klasicismus, romantismus),
- je schopen použít dvojité staccato v rychlejším tempu.

6. ročník

- Žák hraje větší hudební formy – suita, sonáta, koncert,
- tvoří a hraje melodické ozdoby, které vkusně a vhodně zařazuje do skladeb,
- ovládá stupnice v rychlejším tempu do 6# a 6 b dur i moll (včetně zm 7),
- hraje v mírném tempu chromatickou stupnici v rozsahu nástroje (c1 – h3),
- hraje náročnější skladbu z listu,
- klade důraz na tvoření a kvalitu tónu, dbá na ekonomiku dýchání,
- je schopen udržet sólový hlas v kolektivu.

7. ročník

- Žák ovládá v tempu všechny stupnice dur i moll s akordy (T5,D7,zm7),
- je schopen udržet sólový hlas v kolektivu,
- ovládá vibráto dle nálady skladby,
- hraje v celém rozsahu nástroje,
- vytvoří transpozici lidových písní ve stupnici C, G, F dur,
- aktivně se podílí při vedení hudebního seskupení,
- Je schopen vyjmenovat některé naše i zahraniční flétnisty,
- Umí se orientovat na internetu při vyhledávání skladeb, které sám interpretuje.

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení a pojmenování jednotlivých částí,
- ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4,3/4,3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem.

1. - 2. ročník

- Žák hraje všechny stupnice dur i moll v rychlém tempu v rozsahu nástroje včetně stupnice chromatické a celotónové,
- na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu,
- dbá na tónový projev a výrazové prostředky,
- při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby,
- ovládá sebekontrolu a vlastní hodnocení interpretace,
- dokáže vyjádřit svůj názor na způsob provedení skladby v kolektivu,
- zná základy frázování a interpretace taneční a jazzové hudby.

3. - 4. ročník

- Žák zvládá obtížnější nátiskové, výrazové, zvukové a prstové techniky
- hraje obtížnější přednesové etüdy,
- je seznámen s moderní technikou hry (zpěv do flétny, fruláto),
- zvládá a disponuje vyrovnaným tónovým projevem v celém rozsahu nástroje,
- orientuje se ve skladbách různých stylů a žánrů,
- dokáže respektovat tempová označení a hudební fráze,
- je schopen jako vedoucí sekce pracovat v souboru s mladšími žáky a nastudovat samostatně komorní či souborovou skladbu,
- je aktivní v návštěvě koncertů, festivalů v našem městě a utváří si vlastní názor.

5.3.5 Hoboj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hoboj nepatří mezi nejpobulárnější a nejvyhledávanější nástroj. Prvořadým cílem proto je tento nástroj co nejvíce zpobularizovat a získat co největší počet žáků k jeho studiu. Dalším úkolem výuky je získání základních dovedností ke zvládnutí tohoto nástroje, rozvoj hudebnosti, hudební představivosti, technické pohotovosti, orientaci v hudebním díle a schopnosti zapojit se při souborové či orchestrální hře. Tento nástroj je uplatnitelný ve všech hudebních žánrech, je součástí symfonických i komorních orchestrů a také mnoha dechových komorních souborů. Pro studium hry na hoboje je důležité nejen hudební nadání, ale i přiměřená tělesná vyspělost žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- V přípravném studiu je žák vyučován podle osnov předmětu hra na zobcovou flétnu.

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- zvládá manipulaci s nástrojem (skládání, rozkládání), základní údržbu nástroje a hobojevého strojku (čištění, uložení)
- osvojil si postoj při hře a správné žeberně brániční dýchání
- nacvičil správné uložení hobojevého strojku mezi rty a nasazení jazykem
- umí tvořit tón se správným nátiskem
- zvládá tónový rozsah d1-d2
- hraje noty celé, půlové a čtvrtové
- zvládá hru v dynamice mf a f

2.ročník

Žák:

- prohloubil dechovou a prstovou techniku
- osvojil si hru tenuto, legato
- umí hrát v tónovém rozsahu c1-g2
- hraje složitější rytmické útvary
- hraje stupnice durové do 2 křížků a bé s tónickými kvintakordy
- chápe důležitost pravidelné domácí přípravy

3.ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem
- prohloubil si znalosti z předchozích ročníků
- rozšířil hru o výrazové prostředky (ritardando, dynamické odstíny)
- zvládá hru staccato, tenuto, legato
- hraje v tónovém rozsahu c1-h2
- hraje stupnice durové do 3 křížků a bé s příslušnými akordy T5
- interpretuje drobnější skladby různých stylových období

4.ročník

Žák:

- zvýšil technickou vyspělost hry a kvalitu hobojevého tónu
- dbá na přesnou intonaci při hře
- umí ohodnotit kvalitu svého tónu
- využívá předchozích získaných dovedností
- v interpretaci skladeb využívá výrazových prostředků a melodických ozdob a pracuje na jejich zdokonalení
- používá melodické ozdoby (příraz, skupinka, nátryl)

- hraje durové a mollové stupnice do 3 křížků a bé s akordy T5 (staccato, tenuto, legato)

5.ročník

Žák:

- dokáže tvořit kvalitní tón s využitím plné dechové opory
- pečuje o svůj nástroj a strojek
- hraje v tónovém rozsahu b – d3
- hraje stupnice dur, moll do 4křížků a bé s kvintakordy a jejich obraty v rychlejším tempu
- dokáže samostatně nastudovat skladbu přiměřeně svým schopnostem
- je schopen souhry s jinými nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

6.ročník

Žák:

- využívá a prohlubuje získané dovednosti z předchozích ročníků a dále je rozvíjí
- hraje v rozsahu b-e3
- interpretuje náročnější skladby různých stylových období přiměřeně ke svým schopnostem a využívá v nich získané dovednosti
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a bé s T5, D7, zm. akord s obraty
- uplatňuje se v komorních nebo orchestrálních seskupeních

7.ročník

Žák:

- zvládá technické a výrazové možnosti nástroje,
- ovládá dechovou techniku, tvoří čistý a nosný tón, používá vibrato
- rozliší charakter skladby a podle něho ji interpretuje
- využívá tempové rozlišení, dynamické změny a frázování podle stylu skladby
- samostatně nastuduje přiměřenou skladbu
- zvládá hru z listu
- k nastudování skladeb využívá poslechu kvalitních nahrávek, umí si je vyhledat na internetu
- zvládá a využívá hru s doprovodem CD
- zná stěžejní skladby pro hoboje
- teoreticky zná postup výroby hobojevého stroje
- uplatňuje se v souborové hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení a pojmenování jednotlivých částí,
- ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4,3/4,3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem.

1.-2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit všechny získané technické i výrazové prostředky v rámci svých možností v celém rozsahu nástroje
- osvojí si základní způsoby opravy a údržby nástroje včetně řešení jednodušších technických závad
- bez problémů se orientuje v notovém zápisu, ovládá výrazové prostředky pro hru různých stylových období, má také základ pro vytvoření svého osobitého stylu
- dokáže měnit a přizpůsobovat barvu tónu
- je schopen sám vyhledávat fráze a místa pro nádechy
- věnuje se orchestrální a komorní hře

3.- 4.ročník

Žák:

- samostatně uvažuje o hudebních celcích ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- zná naše i zahraniční hobojoyé interprety
- zná postup při výrobě hobojoyého strojku teoreticky i prakticky
- zvládá úpravu hobojoyého strojku
- hraje v souboru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.6 Housle

Charakteristika vyučovacího předmětu

Housle jsou nástroj se širokým uplatněním v hudbě sólové, komorní a orchestrální. Jeho využití najdeme převážně v hudbě klasické – vážné, lidové. Na housle může žák hrát již od útlého věku vzhledem k různým velikostem nástroje. Při výběru velikosti nástroje ochotně poradí učitel. Škola může zapůjčit různé velikosti nástroje

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- ukáže s pomocí učitele správný postoj při hře ,
- ukáže s pomocí učitele správné držení smyčce,
- ovládá správné návyky při práci levé ruky,
- seznamuje se s pizzicatem a hry smyčcem,
- získává základní intonační a rytmické návyky,
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň na jedné struně.

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- uvolněně stojí s nástrojem
- správně staví prsty na struny
- hraje krátké smyky středem, u žabky, u špičky
- hraje détaché horní a dolní polovinou smyčce
- ovládá hru detaché, legáto
- zahraje jednoduché písně a skladby smyčcem v durovém nebo mollovém prstokladu

2.ročník

Žák:

- umí kombinovat dur a moll prstoklad
- ovládá smyky, detaché, legáto, staccatto, martelé
- má uvolněnou pravou paži

- je schopen základní intonační sebekontroly
- rozlišuje dynamiku forte a piano
- zahraje písně nebo jednoduché přednesy z paměti

3.ročník

Žák:

- tvoří vibrato na dlouhých tónech
- ovládá snížený prstoklad a třetí zvýšený prstoklad
- zvládá jednoduché cvičení výměn poloh 1.- 3.položky
- je schopen souhry v duu nebo v přípravném souboru
- dokáže interpretovat delší skladbu v první poloze
- podle svých individuálních schopností zahraje skladbu z paměti
- rozlišuje základní dynamiku – crescendo, decrescendo

4.ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón pomocí vibráta
- rozlišuje tempové označení a zvládá různé smykové varianty v rychlejších tempech
- zahraje jednodušší přednes v kombinaci 1. a 3. položky
- ovládá hru všech prstokladů v 1.poloze
- rozlišuje dynamiku a pracuje s barvou tónu
- zahraje z listu jednoduché skladbičky nebo písně

5.ročník

Žák:

- hraje stupnice přes tři oktávy 1.- 7.položky s akordy ve smykových variantách
- pracuje ve zvolených přednesových skladbách s adekvátními výrazovými prostředky
- zvládá jednodušší cvičení v sudých polohách
- zahraje i delší přednesy z paměti

6.ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny do probraných poloh s intonační sebekontrolou (1. – 7. položky)
- tvoří kvalitní tón a pracuje s ním
- používá výrazové prostředky podle charakteru skladby
- začleňuje do skladby melodické ozdoby, trylek, příraz, obal

7.ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny poloh, dvojhmaty a akordy v nižších polohách
- uplatňuje osobitý projev v dané skladbě
- tvoří kvalitní tón, používá jeho dynamické rozlišení a obtížnější způsoby smyku
- za pomoci učitele umí použít vhodné výrazové prostředky pro různé styly a žánry
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- používá nahrávek k výběru skladeb
- uplatňuje se při hře v orchestru
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- ukáže s pomocí učitele správný postoj při hře,
- ukáže s pomocí učitele správné držení smyčce,
- ovládá správné návyky při práci levé ruky,
- seznamuje se s pizzicatem a hry smyčcem,
- získává základní intonační a rytmické návyky,

- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň na jedné struně.

1.- 2.ročník

Žák:

- Interpretuje skladby s náročnějším přednesem a výrazem
- Zvládá hru dvojhmatů současně v terciích, sextách, oktávách
- Uplatňuje vlastní názor na přednes v dané skladbě

3.- 4.ročník

Žák:

- Vyřeší samostatně otázky týkající se smyku, prstokladu a výrazových prostředků
- Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- Podle svého cítění interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- Je platným členem v souboru nebo orchestru
- Využívá svých vědomostí, zkušeností, dovedností k výběru a nastudování skladeb

5.3.7 Hudební nauka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební nauka je teoretickou disciplínou, nutnou k výuce všech studijních zaměření hudebního oboru. Na základě využití řady praktických hudebních dovedností (zpěv, intonace, rytmus...) žák rozvíjí svoji hudební představivost, tvořivost a schopnost orientovat se v notovém zápisu a lépe mu rozumět. Součástí výuky jsou skupinový zpěv, intonační, sluchová a rytmická cvičení (hra na tělo, Orffův instrumentář) a poslechové hodiny, na kterých se žák učí cíleně poslouchat hudbu, vnímat ji, případně ji i hodnotit a vyjádřit vlastní pocity z poslechu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák dokáže zazpívat dle svých dispozic jednoduchou píseň,
- rozlišuje vzestupnou a sestupnou melodii,
- umí rytmizovat říkadla pomocí hry na tělo,
- zná vybrané Orffovy nástroje a dokáže je použít při elementárním doprovodu jednoduché písně,
- umí rozlišit pojmy zvuk a tón, na principu kontrastu rozeznává vlastnosti tónů,
- umí rozlišit dvoudobý a třídobý takt,
- ztvárňuje hudbu pohybem,
- zná noty c1 - c2.

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- při zpěvu písní používá základní pěvecké návyky
- rozlišuje pojmy zvuk, tón, zná vlastnosti tónů
- čte noty v rozsahu g-g2
- zná hodnoty not a pomlky – celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou
- umí zahrát jednoduchý rytmus v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- zná funkci posuvek a odrážky
- zná základní dynamické a tempové označení
- zná stupnice C, G, D, F dur a umí ke každé stupnici vytvořit akord

- při poslechu vybraných skladeb dokáže určit jejich výrazné charakteristické znaky (tempo – rychlé, pomalé, charakter skladby- veselá, smutná, dynamika apod.)
- umí vytvořit jednoduché doprovody k písním na rytmické nástroje
- rytmitizuje říkadla a písně pomocí hry na tělo

2.ročník

Žák:

- umí vytleskat či doplnit příklad v 3/8 a 6/8 taktu
- zapíše do not jednoduchý melodický a rytmický diktát
- zná notu a pomlku šestnáctinovou
- ovládá durové stupnice do 4křížků a 2béček
- dokáže vyjmenovat pořadí křížků a béček
- seznámí se s principem tvorby obrátů T5
- vyjmenuje základní intervaly
- ovládá hudební názvosloví – ligatura, da Capo al Fine, triola, crescendo, decrescendo, akcent
- rozumí základním tempovým označením – Andante, Moderato, Allegro, ritardando, accelerando, koruna
- zná základní rozdělení hudebních nástrojů

3.ročník

Žák:

- zná stavbu mollové stupnice aiolské, harmonické, melodické – zná a, e, h, d moll
- dokáže pojmenovat intervaly velké a čisté a umí je vytvořit
- umí vytvořit obraty kvintakordu
- zdokonaluje své pěvecké a intonační dovednosti
- orientuje v malé písňové formě (a-b, a-b-a)
- při poslechu skladby pozná základní hudební nástroje
- ovládá základní pojmy hudebního názvosloví
- orientuje se v basovém klíči (podle individuální potřeby v nástrojové výuce)
- zná nástroje smyčcové, dechové, bicí, klávesové
- zná české skladatele Smetanu a Dvořáka

4.ročník

Žák:

- ovládá durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- zná souvislosti stupnic stejnojmenných a paralelních
- tvoří intervaly velké – malé, čisté – zvětšené, zmenšené
- umí vytvořit akordy základních harmonických funkcí – T,S,D
- ovládá transpozici jednoduché melodie do jiné tóniny
- zná význam základních akordických značek
- zná rozdělení lidských hlasů podle výšky a jejich využití v pěveckém sboru
- zná rozdíl mezi hudbou komorní a orchestrální
- rozpoznává různé žánry hudby
- zná nástroje strunné
- zná významné světové hudební skladatele – Bacha, Mozarta, Beethovena

5.ročník

Žák:

- ovládá durové stupnice do 7 křížků a béček, chápe souvislosti v kvartovém a kvintovém kruhu, rozumí stavbě akordů
- zná princip odvozování stupnic mollových
- používá dvojkřížek a dvojbéčko, zná enharmonickou záměnu
- vytvoří z intervalů čistých a velkých intervaly malé, zvětšené a zmenšené
- transponuje melodii do jiné tóniny
- dokáže používat základní hudební pojmy a názvosloví
- rozezná různé hudební žánry a způsoby jejich interpretace

- orientuje se v základních vývojových obdobích hudby, zná jejich hlavní představitele
- na základě svých zkušeností vyjádří svůj názor na poslouchanou skladbu
- seznámil se se základními hudebními formami

5.3.8 Kolektivní hudební praxe

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět v sobě slučuje veškeré formy praktické kolektivní výuky od čtyřruční hry na klavír, komorní či souborové hry až po orchestrální praxi a sborový zpěv. Žáci se aktivně zapojují se svým nástrojem do některého ze školních kolektivních seskupení, která nejlépe vyhovují jejich hudebním zájmům a studijnímu zaměření. Současně mohou navštěvovat i pěvecký sbor. Prostřednictvím svého studijního zaměření žák přispívá ke společnému výsledku a uvědomuje si zde svoji spoluzodpovědnost za kolektivní dílo.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1– 2. ročník

- Žák si osvojí úměrně svému věku základní hudební dovednosti a zvládne práci v kolektivu.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

- Žák rozumí hudebním pojmům, charakteristickým pro kolektivní hudební praxi (hlas, part, tempo, takt, souhra).

2. ročník

- Žák se orientuje ve svém notovém partu a dle svých možností jej interpretuje.

3. ročník

- Žák interpretuje svůj part a respektuje společné rysy nacvičované skladby (tempo, takt).

4. ročník

- Žák vědomě používá dynamiku a uplatňuje sluchovou sebekontrolu.

5. ročník

- Žák rozumí běžně používané verbální i nonverbální hudební komunikaci.

6. ročník

- Žák dokáže vědomě aplikovat dovednosti získané v individuální výuce.

7. ročník

- Žák je schopen samostatného nácviku svého partu, bezpečně se v něm orientuje a vnímá ho jako součást kolektivní hry.
- využívají plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- dokážou uplatnit vlastní názor na studovanou skladbu s názory jiných
- zapojují se do seskupení více nástrojů, větších souborů či orchestrů
- spoluvytváří odpovědnost za studované dílo
- plně využívají možností veřejně vystupovat

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák rozumí hudebním pojmům, charakteristickým pro kolektivní hudební praxi (hlas, part, tempo, takt, souhra),
- orientuje ve svém notovém partu a dle svých možností jej interpretuje.

1.-2. ročník

- Žák zahraje svůj part včetně všech dynamických a výrazových prostředků,
- zná a dodržuje zásady pro kolektivní spolupráci.

3– 4. ročník

- Žák chápe svou roli v kolektivu a uvědomuje si svoji spoluzodpovědnost za výsledek společné práce, dokáže hodnotit výsledek společné práce.

5.3.9 Klarinet

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žák se při studiu seznámí s nástrojem, jeho historií a fungováním, osvojí si základy hry v rámci svých individuálních možností. V průběhu studia také získá dovednost ovládnout nástroj po stránce dynamické a agogické, dále ovládne zásady výrazového projevu při interpretaci různých slohových období. Žáci budou do tohoto předmětu přijímáni, pokud splní základní fyziologické předpoklady. U mladších žáků se předpokládá začátek s využitím Es klarinetu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák:

- umí sestavit a rozebrat nástroj
- je schopen základní péče o nástroj
- ovládá základní držení těla při hře
- je seznámen s principem správného dýchání na bránici
- je schopen nasadit tón pomocí jazyka
- využívá rozsah nástroje c1 – g1
- umí zahrát jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- ovládá péči o nástroj
- je schopen dýchání na bránici při správném držení těla
- umí nasadit tón jazykem, zvládá hru legato i staccato
- ovládá notový zápis i rytmickou stránku, je schopen rozlišovat noty a jejich trvání
- zvládá rozsah G malého – g1
- hraje snadné instruktivní skladbičky a lidové písně

2.ročník

Žák:

- lépe zvládá dechovou techniku s dýcháním na bránici, je schopen tvořit rovný tón
- umí synchronizovat práci jazyka s prstovou technikou
- je schopen rozlišovat a hrát menší hodnoty not a pomlk
- zvládá rozsah od F malého – a1
- hraje stupnice s 1 posuvkou v dostupném rozsahu
- hraje snadné instruktivní skladbičky a lidové písně
- je schopen základní souhry s jiným nástrojem

3.ročník

Žák:

- je schopen hrát legato, staccato, portamento
- je schopen přechodu ze šalmajového do klarinetového rejstříku
- zná běžná dynamická a tempová označení a umí je v rámci svých možností realizovat
- hraje durové stupnice do 2 posuvek v dostupném rozsahu i se základními akordy

- zvládá rozsah od E malého do e2
- je schopen interpretace snadných skladbiček různých slohových období
- je připraven využít získané dovednosti v souhře s jiným nástrojem

4.ročník

Žák:

- poznává a realizuje běžná tempová, dynamická a výrazová označení a v rámci svých možností je realizuje
- zvládá rozsah min. do g2
- ovládá prstovou techniku ve spolupráci s jazykem
- hraje staccatové variace a artikulace
- zvládá durové stupnice do 3 posuvek s akordy i obraty legato i staccato
- hraje přiměřené přednesové skladby a etudy rozvíjející techniku
- je schopen souhry, využívá tyto schopnosti v komorní hře

5.ročník

Žák:

- rozpoznává a interpretuje základní melodické ozdoby
- zvládá rozsah nástroje do c3
- je schopen v rámci svých možností udržet správnou intonaci
- hraje stupnice dur do 4 posuvek i s akordy a obraty
- hraje snadné skladby různých slohových období a dává jim přiměřeně svým možnostem správný výraz
- uplatňuje se v komorní i orchestrální hře

6.ročník

Žák:

- je schopen hrát kvalitním tónem a správnou intonací v dostupném rozsahu
- zvládá rozsah do e 3
- hraje stupnice dur i moll do 4 posuvek včetně akordů a obratů
- umí samostatně nastudovat snadnější skladbu
- využívá své dovednosti v komorní a orchestrální hře

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll v celém rozsahu se všemi posuvkami, hraje těž akordy s obraty
- zvládá základní technické a výrazové možnosti nástroje,
- ovládá dechovou techniku, tvoří čistý tón
- rozliší charakter skladby a podle něho ji interpretuje
- využívá tempové rozlišení, dynamické změny a frázování podle stylu skladby
- samostatně nastuduje přiměřenou skladbu
- zvládá hru z listu
- uplatňuje se v souborové hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení a pojmenování jednotlivých částí,
- ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4,3/4,3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem.

1.- 2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit všechny získané technické i výrazové prostředky v rámci svých možností v celém rozsahu nástroje

- osvojí si základní způsoby opravy a údržby nástroje včetně řešení jednodušších technických závad
- bez problémů se orientuje v notovém zápisu, ovládá výrazové prostředky pro hru různých stylových období, má také základ pro vytvoření svého osobitého stylu
- dokáže měnit a přizpůsobovat barvu tónu
- je schopen sám vyhledávat fráze a místa pro nádechy
- věnuje se orchestrální a komorní hře

3.- 4.ročník

Žák:

- samostatně uvažuje o hudebních celcích ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- hraje v souboru nebo orchestru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.10 Klavír

Charakteristika vyučovacího předmětu

Klavír patří k nejvyhledávanějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový, doprovodný k jiným nástrojům a ke zpěvu, využití má i v komorní a souborové hře. Výuka probíhá podle daného učebního plánu zpravidla jednou týdně. Učební plán zahrnuje kromě individuální výuky také čtyřruční hru, doprovod, komorní hru nebo sborový zpěv – to vše v předmětu Kolektivní hudební praxe.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- správně sedí u klavíru s oporou nohou
- orientuje se na klávesnici podle skupin černých kláves, umí pojmenovat bílé klávesy
- používá úhoz portamento, legato, staccato
- je schopen zahrát jednoduchou lidovou píseň podle sluchu střídáním rukou nebo oběma rukama dohromady, případně s doprovodem (dudáckou kvintou)
- zvládá základy hry podle not (alespoň v rozsahu c1 – g1)
- umí rozlišit úhoz piano a forte

I.stupeň základního studia:

1. ročník

- dokáže správně sedět u klavíru, při hře má uvolněné paže
- dokáže si nastavit výšku stoličky
- zvládá souhru oběma rukama
- čte noty v rozsahu c – g2 v houslovém i basovém klíči
- zná notové hodnoty a s pomocí učitele zvládá rytmické členění taktu
- ovládá základní druhy úhozu (legato, portamento, staccato)
- zvládá základní stupnicový prstoklad (podkládání a překládání)
- hraje dvojhmaty a 3hlasé akordy

- je schopen zahrát jednoduchou píseň s doprovodem T, D
- rozliší základní dynamiku (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- dokáže se naučit jednoduchou skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- umí zahrát stupnice 1.prstokladové skupiny protipohybem
- umí zahrát 3hlasé akordy s obraty alespoň každou rukou zvlášť
- dokáže rozlišit melodii od doprovodu
- podle návodu učitele umí používat pravý pedál (současný, event.synkopický)
- je schopen připravit se na veřejné vystoupení
- během roku se naučí alespoň jednu skladbičku z paměti
- při hře doprovodu k písni používá základní harmonické funkce T, D, S v akordech
- zahraje skladbu čtyřručně se svým učitelem

3. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice alespoň od bílých kláves rovným pohybem
- hraje tónický kvintakord s obraty obouručně rovným pohybem
- zvládá základní prstovou techniku (fixace konců prstů)
- umí se orientovat se v notovém zápisu i jeho rytmickém členění
- při hře dokáže cítit těžké a lehké doby
- používá pedál současný i synkopický
- seznámil se s hrou melodických ozdob (příraz, nátryl)
- podle nálady skladby dokáže použít elementární výrazové prostředky
- zahraje z listu jednoduchou skladbičku v pětiprstové poloze
- vybrané skladby hraje z paměti
- alespoň jednou za rok se prezentuje na veřejném vystoupení

4.ročník

Žák:

- stupnice a akordy zahraje v rozsahu tří až čtyř oktáv
- je schopen vyrovnané hry v rychlejších tempu
- rozlišuje druhy úhozů (zpěvný úhoz, doprovodný hlas)
- dokáže za pomoci učitele rozebrat stavbu skladby, určit fráze a správně je interpretovat
- zahraje jednoduchou skladbu s polyfonním vedením hlasů
- zvládne základy čtyřruční, komorní nebo souborové hry v předmětu Kolektivní praxe
- vnímá svou účast na veřejném vystoupení jako sváteční událost (vhodné oblečení, návštěva rodičů apod.)

5.ročník

Žák:

- hraje stupnice durové a mollové rovným pohybem v rychlejších tempech
- hraje podle svých dispozic čtyřhlasé akordy
- zahraje jednodušší skladbu z období romantismu
- používá při hře sluchovou sebekontrolu
- dokáže zahrát z listu jednoduché skladby na úrovni 1. ročníku
- dokáže se přizpůsobit v souhře se spoluhráčem ve čtyřruční nebo komorní hře

6.ročník

Žák:

- hraje čtyřhlasé akordy a velký rozklad kvintakordu alespoň zvlášť
- zvládá hru pasážové techniky na větších plochách
- využívá poslechu nahrávek k výběru přednesových skladeb
- za pomoci učitele rozliší charakter skladby z období baroka nebo klasicismu a současného období a používá vhodnou artikulaci a výrazové prostředky
- je schopen samostatného nácvičení jednodušších skladeb

7.ročník

Žák:

- používá při hře získané technické i výrazové dovednosti
- samostatně pedalizuje s použitím důsledné sluchové sebekontroly
- zvládne samostatně nastudovat jednodušší skladbu
- dokáže interpretovat přiměřené skladby různých stylů s použitím dynamiky, agogiky a frázování s důrazem na kvalitu a kultivovanost klavírního tónu
- vytvoří doprovod k písni podle značek s využitím i vedlejších harmonických funkcí
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně se orientuje v doprovodech, čtyřruční nebo komorní hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák pod dohledem učitele správně sedí u klavíru s pevnou oporou chodidel o podložku,
- je schopen s pomocí učitele hrát volnou paží,
- předvede základní úhozy (portamento, staccato, legato),
- použije v doprovodu jednoduchých lidových písní tonický a dominantní akord,
- hraje odtahy, dvojhmaty,
- zná noty a pomlky,
- přečte a zahraje notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu c – c2,
- uplatní při hře základní dynamické rozdíly.

1.- 2.ročník

Žák:

- aktivně se podílí na výběru skladeb podle svého zaměření
- k nácvičení používá poslechu kvalitních nahrávek
- pracuje na rozvoji technické úrovně hry
- využívá teoretických znalostí k nácvičení skladby a hry z paměti
- komorní a čtyřruční hrou pěstuje pohotovost při hře z listu
- obhájí vlastní interpretaci skladby na základě vědomostí o stylovosti hry daného období

3.- 4.ročník

Žák:

- samostatně uvažuje o hudebních cílech ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne správný prstoklad, dynamiku, agogiku, vnímá harmonické postupy ve skladbě
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)
- hraje v kolektivu (čtyřruční hra, komorní nebo souborová hra)

5.3.11 Keyboard

Charakteristika vyučovacího předmětu

Elektrické klávesové nástroje („keyboards“) se uplatňují jako sólové nebo doprovodné nástroje. Při hře je kladen důraz nejen na interpretaci skladeb různých žánrů a slohových období, ale také na improvizaci a klavírní prstovou techniku. Žáci se naučí využívat při hře doprovodů akordické značky a zdokonalují se v průběhu studia také ve hře na klavír. Žák získá dostatek zkušeností pro praktické muzicírování ve svém životě.

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- umí správně sedět u nástroje
- dbá na správné postavení ruky
- zvládá základní obsluhu nástroje
- orientuje se na klávesnici v přiměřeném rozsahu
- zvládá techniku úhozu jednotlivými prsty
- využívá Single Finger doprovod k jednoduchým písním

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- má osvojeny základní návyky při hře na nástroj – správné sezení, postavení ruky
- dokáže číst noty v G i F klíči v přiměřeném rozsahu
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- rozlišuje úhoz legato, staccato, portamento
- ovládá základní funkce nástroje (start, stop, accomp)
- dokáže použít jednoduchý automatický doprovod
- hraje jednoduché vazby akordů v levé ruce

2.ročník

Žák:

- má přehled o základních zvukových barvách nástroj
- zvládá základní stupnicový prstoklad (podkládání a překládání)
- zvládá hru dvojhmatů a akordů
- hraje vybrané durové stupnice přes 2 oktávy zvlášť popř. dohromady a kvintakord s obraty zvlášť
- při hře využívá základní funkce automatického doprovodu
- používá tlačítka accomp, start, stop, sync.start, intro, ending, tempo
- s pomocí učitele volí barvy zvuku a styl doprovodu

3.ročník

Žák:

- hraje vybrané mollové stupnice v rovném pohybu, kvintakord s obraty – vše obouručně
- hraje jednoduché skladby různých stylových období
- umí použít základní harmonické funkce T – D – S, D7
- samostatně volí ve zvukovém rejstříku a výběru stylu
- používá formální části automatického doprovodu – intro, ending, fill in, dual
- vybrané skladby dokáže zahrát z paměti
- uloží a vyvolá nastavení v paměti nástroje

4.ročník

Žák:

- hraje paralelní stupnice do 2 křížků a 2 béček obouručně rovným pohybem
- ke stupnicím tónický kvintakord s obraty stejným způsobem
- zvládá složitější rytmické útvary – synkopa, triola
- zvládá hru jednodušších písní z oblasti populární hudby
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje
- používá rytmicky komplikovanější typy automatického doprovodu
- uplatňuje se v souborové hře

5.ročník

Žák:

- hraje paralelní stupnice a akordy s obraty do 4 křížků a 4 běček rovným pohybem
- ovládá základy pedalizace a dokáže je využít při hře
- dokáže zahrát jednoduché melodické ozdoby
- umí samostatně volit styl automatického doprovodu
- používá dominantní septakord a jeho obraty
- k nácviu a výběru skladeb využívá poslechu z CD a YouTube
- uplatňuje se v souborové hře

6.ročník

Žák:

- hraje paralelní stupnice a akordy s obraty do 6 křížků a 6 běček rovným pohybem
- při hře doprovodu v automatickém režimu dokáže hrát i složitější akordy podle kytarových značek
- k nácviu skladeb využívá poslechu z CD a YouTube
- hraje polyfonní a klasické skladby s využitím zvukových možností nástroje
- zdokonaluje se ve hře melodických ozdob
- uplatňuje se v souborové hře

7.ročník

Žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice rovným pohybem
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty každou rukou zvlášť
- orientuje se v celém rozsahu klávesnice
- dokáže samostatně pracovat s funkcemi daného nástroje, ovládá jeho zvukové a technologické možnosti
- používá při hře akordy durové, mollové, zmenšené, zvětšené, dominantní septakordy podle značek
- dokáže samostatně nastudovat přiměřenou skladbu
- nastuduje samostatně jednodušší přednesovou skladbu nebo píseň
- uplatňuje se aktivně v souborové hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák pod dohledem učitele správně sedí u nástroje s pevnou oporou chodidel o podložku,
- je schopen s pomocí učitele hrát volnou paží,
- předvede základní úhozy (portamento, staccato, legato),
- hraje odtahy, dvojhmaty,
- zná hodnoty not a pomlk,
- přečte a zahraje notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu c – c2,
- uplatní při hře základní dynamické rozdíly,
- použije v doprovodech jednoduchých písní samostatně T a D i dominantní septakord na dělené klávesnici a části doprovodu: intro, ending, fill in.

1.-2.ročník

Žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice, čtyřhlasé akordy s obraty
- dodržuje a rozvíjí dovednosti získané na I. stupni studia
- používá k doprovodu hlavní i vedlejší harmonické funkce
- zapojuje se do souborové hry
- samostatně vyhledává pomocí multimédií nový hudební materiál a sleduje nové trendy

3.-4.ročník

Žák:

- je schopen pracovat samostatně na nácviku skladeb
- ovládá funkce nástroje v celém rozsahu
- zvládne zahrát skladby různých stylů a žánrů a respektuje jejich odlišnosti
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře
- dokáže zahrát skladby z listu přiměřené jeho schopnostem

5.3.12 Kontrabas

Charakteristika vyučovacího předmětu

Kontrabas jsou nástroj se širokým uplatněním v hudbě sólové, komorní a orchestrální. Jeho využití najdeme převážně v hudbě klasické – vážné, lidové. Na Kontrabas může žák hrát již od útlého věku vzhledem k různým velikostem nástroje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- ovládá správné držení nástroje a smyčce
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti a pizzicato
- zvládá postavení levé ruky v první poloze
- tahá celým smyčcem na jedné struně

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- zvládá koordinaci levé a pravé ruky
- čte probírané noty v basovém klíči
- hraje v první a půlové poloze
- ovládá smyky detaché, legato a hru smyčcem přes struny
- zahraje jednoduchou skladbičku s doprovodem učitele

2.ročník

Žák:

- hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou
- ovládá výměnu první a druhé polohy
- rozlišuje dynamická označení (p, mf, f)
- hraje smyky detaché, legato a staccato

3.ročník

Žák:

- hraje v půlové, první , druhé a třetí poloze a zvládá jejich výměnu
- hraje smyky detaché, legato a staccato v kombinaci
- používá vibrato na dlouhých tónech
- zapojí se do souborové či komorní hry

4.ročník

Žák:

- tvoří kvalitní vyrovnaný ton s vibratem, plynulé výměny poloh a smyků
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- zvládá intonační sebekontrolu
- používá základní výrazové prostředky

5.ročník

Žák:

- ovládá plynulé výměny od půlové do páté polohy
- tvoří přirozené flageolety na oktávě a kvintě
- zahraje delší a obtížnější skladbu z paměti
- do hry zapojuje osobitý projev

6.ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků dle charakteru skladby
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

7.ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny poloh dle svých možností s intonační sebekontrolou (sedmá – desátá poloha)
- uplatňuje osobitý projev podle druhu dané skladby
- hraje v základní palcové poloze
- používá obtížnější způsoby smyků v kombinacích
- nastuduje skladbu na úrovni barokní sonáty, orientuje se ve struktuře a zápise dané skladby
- umí rozlišit vhodné výrazové prostředky pro různé styly a žánry

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- ukáže s pomocí učitele správný postoj při hře,
- ukáže s pomocí učitele správné držení smyčce,
- ovládá správné návyky při práci levé ruky,
- seznamuje se s pizzicatem a hry smyčcem,
- získává základní intonační a rytmické návyky,
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň na jedné struně.

1. a 2. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu s vlastním projevem
- využívá hru v polohách, jejich výměnu, hru flageoletů
- hraje v palcové poloze s vibratem
- využívá všech výrazových prostředků, kvalitní vibrato, výměny smyků, rozumí zápisu a umí jej samostatně vyjádřit
- používá nahrávek a multimédií k nastudování skladby

3. a 4. ročník

Žák:

- Ovládá hru po celém hmatníku
- Vyřeší samostatně otázky týkající se smyku, prstokladu a výrazových prostředků
- Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- Podle svého cítění interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- Je platným členem v souboru nebo orchestru
- Využívá svých vědomostí, zkušeností, dovedností k výběru a nastudování skladeb

5.3.13 Kytara

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním obsahem výuky hry je především hudba všech slohových období, součástí výuky jsou také v základní míře doprovody a akordy. Klasická kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického i akordického. Uplatňuje se jako sólový nebo doprovodný nástroj, stejně tak se využívá v komorní a orchestrální hře. Základy hry na kytaru jsou výhodou (doporučením) při studiu příbuzných nástrojů (kytara v populární hudbě, elektrická kytara, basová kytara, ...).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák umí správně držet kytaru, hrát dopadem jednohlas a jednoduchý dvojhlas,
- pojmenuje části nástroje, rovněž sedí s nástrojem, hraje s volnou rukou a zápěstím, hraje s dopadem a bez dopadu se střídáním prstů,
- hraje podle houslového klíče v rozsahu g1 – g2, rozumí základnímu rytmu,
- identifikuje chybu v melodii, předvede vlastnosti tónu (výška, síla atd.),
- zahraje známá říkadla a popěvky, lidové písně a melodie.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

- Žák dokáže pojmenovat jednotlivé části své kytary a vysvětlit, k čemu slouží (struny, pražce, kobylka, ladící mechanika atd.),
- umí držet nástroj a postavit obě ruce tak, aby to bylo funkční a výhodné po stránce hudební a fyziologické,
- identifikuje jednotlivé struny,
- zná označení prstů pravé a levé ruky užívané mezi kytaristy kvůli snadnější komunikaci,
- umí drknout jednotlivé prázdné struny, a to buď všemi jednotlivými prsty pravé ruky anebo trsátkem,
- umí drknout kombinaci alespoň dvou prázdných strun (současně a rozloženě), a to buď palcem a některým z ostatních prstů (bez dopadu) anebo trsátkem a některým z ostatních prstů,
- umí na jedné prázdné struně i na kombinaci alespoň dvou prázdných strun reprodukovat jednoduché rytmy (předebrané učitelem či podle známých říkadel),
- rozumí členění hmatníku a tomu, že v každém pražci na každé struně se nachází určitý tón, a dokáže jednotlivé pražce postupně označit čísly,
- umí přitlačit strunu k pražci všemi jednotlivými prsty levé ruky a zkoordinovat tento úkon s drknutím v pravé ruce na příslušné struně tak, aby zahrál tón,
- orientuje se v tónech v první poloze (ví, který tón je který a kde se píše v notové osnově) a dokáže je reprodukovat podle jejich jména i podle notového zápisu,
- zahraje jednohlasou melodii s využitím tónů v první poloze, případně snadnou přednesovou skladbu využívající prázdných strun,
- zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun nebo pentatonickou stupnici v rozsahu dvou oktáv s využitím prázdných strun,
- samostatně tvoří jednoduchý dvojhlas pomocí přidání prodlévajícího basu na prázdné struně k melodii hrané ostatními prsty.

2. ročník

- Žák umí naladit kytaru s pomocí elektronické ladičky,
- zná pojmy „akord“ a „doprovod“, vyjádří je vlastními slovy, a je schopen zahrát na prázdných strunách tři tóny současně a rozloženě, a to buď prsty p-i-m anebo trsátkem,
- ovládá alespoň jeden způsob hry dvoudobého a jeden způsob hry třídobého doprovodu minimálně na třech prázdných strunách a orientuje se v jejich notovém zápisu,
- ovládá snadné dvojhmaty, v kombinaci s prázdnou strunou je využívá ke hře jednoduchých či zjednodušených akordů a orientuje se v jejich notovém zápisu,

- pamatuje si alespoň tři tříhlasé akordy s využitím prázdných strun, které jsou ve vztahu T-S-D, a vybaví si jejich prstoklad,
- zahraje jednoduchý harmonický doprovod k písni s využitím naučených akordů a doprovodů, podle individuálních schopností zazpívá melodii,
- orientuje se v zápisu jednoduchých rytmických útvarů na prázdných strunách a dokáže je zahrát z listu,
- zná pojem „souhra“, vyjádří vlastními slovy, v čem spočívá, a dokáže zahrát doprovod k jednohlasé melodii hrané učitelem a naopak,
- zná pojem „střídavý úhoz“ (pro prsty i pro trsátko), vysvětlí, k čemu slouží, a podle potřeby a individuálních schopností jej aplikuje při hře stupnic a jednohlasých melodií,
- zná pojmy „hra s dopadem“ a „hra bez dopadu“, vysvětlí, k čemu se který používá a proč, a podle potřeby a individuálních schopností je aplikuje při hře stupnic a jednohlasých melodií,
- zná pojem „dynamika“, uvede její tři základní úrovně (p – mf – f) a aplikuje je při hře,
- zná pojem „artikulace“, uvede její dva základní způsoby (tenuto – staccato) a dokáže je předvést při hře vybrané jednohlasé melodie,
- dokáže zahrát jednoduchou melodii s basem na prázdných strunách,
- zahraje buď snadnou přednesovou skladbu, nebo píseň s doprovodem, ve které podle individuálních schopností integruje nabyté vědomosti a dovednosti,
- zahraje durovou a mollovou diatonickou stupnici v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun,
- zahraje durovou a mollovou pentatoniku v rozsahu dvou oktáv.

3. ročník

- Žák využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- používá základní technické prvky hry (základní úhozy nebo úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu, základní prstovou techniku),
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu,
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu podle svých individuálních schopností
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem,
- zná pojmy „crescendo“ a „decrescendo“ a aplikuje je při hře,
- zná pojem „ritardando“ a aplikuje jej při hře,
- zná pojem „zvukový rejstřík“, vyjmenuje tři základní (měkký, normální a ostrý rejstřík) a dokáže předvést jejich plynulou výměnu při hře ,
- orientuje se ve II. a III. poloze na strunách e, h, g, zná termín „výměna poloh“ a ví, na co si při jejím provádění dát pozor (fixace palce),
- zná pojmy „legato“, „příklep“ a „odtah“, vysvětlí, o čem jde, a dokáže je zahrát každým jednotlivým prstem LR na prázdných strunách,
- ovládá základní akordové hmaty (C, G, D, A, E, H⁷, a, e, d, h) a aplikuje je při hře doprovodů,
- ovládá alespoň jeden způsob hry čtyřdobého a jeden způsob hry šestiosminového doprovodu na prázdných strunách,
- zahraje barré přes dvě struny, podle individuálních schopností jej aplikuje při hře akordů,
- zná pojem „typová stupnice“, zná z paměti alespoň jeden typ diatonické dur a jeden typ diatonické moll v rozsahu dvou oktáv,
- zná pojem „kadence“, vysvětlí, o čem jde, z čeho se skládá a k čemu se používá, a z paměti zahraje alespoň dvě kadence dur a dvě kadence moll,
- podle svých individuálních schopností zahraje z listu jednohlasou melodii,
- podle svých individuálních schopností zahraje harmonický doprovod k písni, s využitím naučených akordů a kadencí,
- využívá etudy různého zaměření ke zdokonalení své hry,
- zahraje buď přednesovou skladbu, nebo píseň s doprovodem, ve které podle individuálních schopností integruje nabyté vědomosti a dovednosti.

4. ročník

- Žák se orientuje a hraje v I. – V. poloze na strunách e, h, g, zvládá plynule výměny poloh,
- zahraje druhým, třetím a čtvrtým prstem příklep z tónu drženého prvním prstem a odtah na tón držený prvním prstem, vyjmenuje všechny ostatní varianty,
- zná pojem „melodická ozdoba“, uvede alespoň jeden druh (např. trylek) a předvede jej s využitím prázdných strun,
- podle individuálních schopností zahraje barré přes tři a více strun a využívá jej při hře akordů,
- zahraje na prázdných strunách alespoň dva typy dvoučtvrtého, tříčtvrtého, čtyřčtvrtého a šestiosminového doprovodu, aplikuje je při hře písní,
- zná zpaměti dostatečné množství akordových hmatů, aby alespoň ve dvou tóninách pokryl tyto harmonické funkce: tónika, dominant, subdominant, II., III. a VI. stupeň,
- hraje přednesové skladby alespoň ze dvou stylových období, ví, která to jsou, a zná jejich přibližné časové rozmezí,
- rozezná sluchem dva intervaly.

5. ročník

- Žák se orientuje na hmatníku a je schopen hry do VII. polohy na strunách e-g,
- umí používat hru legato (vzestupné i sestupné), případně i jiné melodické ozdoby,
- podle svých individuálních schopností hraje hmaty s použitím velkého barré,
- ovládá hru vícehlasu,
- zahraje stupnice dur a moll s křížky v rozsahu dvou a tří oktáv + kadence,
- uplatňuje se při hře v kytarovém orchestru, případně i v jiných komorních uskupeních,
- doprovází podle notace i akordických značek dle svých individuálních schopností,
- interpretuje hru z listu podle svých individuálních schopností,
- využívá svých technických dovedností a návyků při hře etud a přednesových skladeb,
- rozezná sluchem čtyři intervaly.

6. ročník

- Žák se orientuje na hmatníku a je schopen hry do IX. polohy na všech strunách,
- umí používat hru legato i jiné melodické ozdoby (např. příraz, odtah, nátřl, trylek, glissando, flažolety, rasgueado aj.),
- podle svých individuálních schopností hraje hmaty s použitím velkého barré,
- zahraje typové stupnice dur a moll s křížky i béčky v rozsahu dvou a tří oktáv + kadence,
- uplatňuje se při hře v kytarovém orchestru, případně v jiných komorních uskupeních,
- tvoří doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí T, S, D,
- interpretuje hru z listu podle svých individuálních možností,
- s využitím pentatonických stupnic je schopen elementární improvizace dle svých individuálních možností,
- je schopen doprovodu písní se zpěvem podle notace i akordických značek,
- transponuje písně do základních kytarových tónin C, G, D, a, d,
- využívá technických dovedností, výrazových prostředků a kvality tónu při hře etud a přednesových skladeb,
- rozezná sluchem šest intervalů.

7. ročník

- Žák ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj,
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém,
- zápise i ve složitějších rytmech,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod,
- podle svých individuálních schopností,
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních,
- Orientuje se na celém hmatníku na všech strunách,
- Uplatňuje se při hře v kytarovém orchestru, případně v jiných komorních uskupeních,
- rozezná sluchem osm intervalů.

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák se včleňuje do muzicírování,
- zná a popíše složení nástroje,
- dokáže pojmenovat struny na nástroji,
- zvládá hru prázdných strun s kontrolou správného postavení pravé ruky,
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv,
- využívá hudební abecedu a notaci v houslovém klíči,
- koordinuje pohyby prstů na obou rukou ,
- má snahu o zvukovou vyrovnanost a plynulost hry,
- tříbí smysl a schopnost pro základní dynamické cítění,
- zdokonaluje plynulou výměnu poloh,
- orientuje se v akordických značkách,
- se orientuje po hmatníku podle notového zápisu,
- pěstuje hudební představivost při studování skladeb,
- hraje s tónovou kulturou a umí si naladit nástroj.

1.-2. ročník

- Žák se orientuje a hraje po celém hmatníku na všech strunách,
- rozšiřuje své schopnosti o náročnější technické prvky potřebné k plnohodnotnému zvládnutí hraných skladeb (legato, melodické ozdoby, používání rejstříků, vibrato),
- prohlubuje své technické schopnosti a vnímá a pracuje s kvalitou tónu při hře etud a přednesových skladeb, při hře využívá detailnějších výrazových prostředků (dynamika, agogika, artikulace, barva tónu),
- uplatňuje se při hře v kytarovém orchestru, případně i jiných komorních uskupeních (po celou dobu studia ve II. cyklu),
- rozvíjí své schopnosti hry z listu,
- zahraje stupnice v rozsahu dvou a tří oktáv s nácvikem prstových variant pravé ruky v rychlejším tempu,
- interpretuje skladby všech slohových období, popíše vlastními slovy jejich základní charakteristiky a odlišnosti,
- rozezná sluchem deset intervalů,
- doprovází písně podle notace i akordických značek dle svých individuálních schopností,
- transponuje písně v rámci základních kytarových tónin (C, G, D, A, E, a, d, e),
- je schopen elementární improvizace s využitím pentatonických a diatonických stupnic,
- zahraje intervalové stupnice (tercie, sexty, oktávy a decimy) dur i moll s prstovými variantami pravé ruky,
- rozezná sluchem dvanáct intervalů.

3.-4. ročník

- Žák ovládá hru všech typů kvintakordů (dur, moll, zvětšený, zmenšený), dokáže si odvodit a najít na hmatníku jejich obraty,
- ovládá hru septakordů (dominantní, maj7, moll 7, dim) a obohacených akordů (add6, add9, sus4),
- orientuje se v české i světové kytarové literatuře 16. – 21. Století,
- samostatně tvoří doprovody k jednoduchým písním s využitím hlavních harmonických funkcí (T, S, D, II., VI. a MD/D v durových tóninách a T, S, D, III. a VII. v mollových tóninách),
- podle individuálních schopností aranžuje jednoduché písně pro více nástrojů a zpěv,
- rozezná sluchem čtrnáct intervalů,
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj,
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech,
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře,
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.3.14 Lesní roh

Charakteristika vyučovacího předmětu

Lesní roh je dechový, žesťový hudební nástroj, který se svým typickým zvukem uplatňuje v různých typech orchestru. Např. v hudbě: klasické – vážné, lidové, dechové, i popové. S výukou hry na lesní roh je možné začít nejdříve v 8 letech, podmínkou jsou druhé zuby a dostatečné fyzické možnosti žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák

- dokáže nacvičovat žeberně brániční dýchání, uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu
- zvládá postavení levé ruky, polohu a funkci prstů
- dokáže tvořit tóny v rozsahu G1 - D2 v základních rytmických hodnotách
- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, taktové označení, základní rytmické hodnoty a noty v rozsahu G1 – D2

I. stupeň základního studia:

1. ročník:

Žák:

- umí popsat části nástroje, zařadit ho do nástrojové skupiny, nástroj složit a rozložit, udržovat jeho hygienu
- dokáže používat základy správného dýchání podle svých možností a dispozic
- zvládá správný postoj u hry, držení nástroje, uvědomuje si pohyb prstů a tvoření tónu základním artikulačním modelem Tý – Dý
- dokáže zahrát podle sluchu předebraný motiv podle svých možností
- umí zahrát dle svých rozsahových možností jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- dokáže pracovat s dechem
- umí využívat základní artikulaci
- dokáže si uvědomit koordinaci levé a pravé ruky, prstu a jazyka
- zvládá používání levého palce při hře tónů dalšího rozsahu nástroje podle svých možností
- dokáže používat další nové rytmické prvky a hru legato
- dokáže hrát s doprovodem druhého nástroje, zahrát jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň z paměti, zvládnout z paměti základní stupnice

3. ročník

Žák:

- dokáže využívat základní návyky a dovednosti včetně pravidelné domácí přípravy
- umí se orientovat v notovém zápise, rytmických hodnotách, v jednoduchých hudebních útvarech (píseň, tanec, pochod)
- umí využívat při hře některé tóny 2. oktávy
- dokáže vnímat svoji interpretaci skladby a dokáže ji zdokonalovat (technicky, zvukově, výrazově)
- zvládá hru jednoduché melodie z listu
- umí zahrát jednoduchou melodii podle sluchu
- zvládá základy souhry s učitelem nebo druhým žákem

4. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj (sed) a držení lesního rohu při hře
- umí používat základy správného dýchání
- umí nasadit a ukončit tóny v alikvotní řadě ve zvládnutém rozsahu v základních notových hodnotách
- dokáže používat vydržované tóny k rozehrávce a budování nátisku
- umí rozlišovat a používat základní artikulaci (tenuto, legato)
- dokáže zahrát ve svém rozsahu jednoduchou melodii nebo píseň
- dokáže si vytvářet základní hráčské návyky (každodenní příprava, pořadí cvičení a střídání s odpočinkem)
- umí se samostatně orientovat v jednoduchém notovém zápisu

5. ročník

Žák:

- umí hrát vydržované tóny v dynamických odstínech
- dokáže využívat základní návyky a dovednosti (práce s dechem, nasazení, nátisková cvičení, představa a tvoření pěkného tónu)
- umí zahrát durovou i mollovou stupnici s trojzvukem T5 dle rozsahu a dispozic
- dokáže využít svých nátiskových schopností při hře delších skladeb
- zvládá základy souhry s dalšími nástroji
- umí se orientovat při hře skladby s doprovodem

6. ročník

Žák:

- dokáže používat nová nátisková a denní cvičení ke zvětšování rozsahu, kapacity dechu, tvoření nátisku a zlepšování tónu
- umí hrát s větší intonační jistotou, lépe se orientuje v notovém zápisu náročnějších skladeb, používá větší dynamické rozpětí
- umí podle dispozic rozlišit náladu skladby a interpretovat ji s použitím zvládnutých výrazových prostředků
- zvládá základy hry v transpozici in Es, rozumí principu transpozice
- zvládá základy hry v duu, triu (souboru nástrojů)
- zvládá orientaci ve vedení hlasů během souhry a s pomocí intonační představivosti je schopen držet svou melodii
- dokáže používat další poznané výrazové prostředky k interpretaci skladby

7. ročník

Žák:

- zvládá technické a výrazové možnosti nástroje,
- ovládá dechovou techniku, tvoří čistý tón
- rozliší charakter skladby a podle něho ji interpretuje
- využívá tempové rozlišení, dynamické změny a frázování podle stylu skladby
- samostatně nastuduje přiměřenou skladbu
- zvládá hru z listu
- uplatňuje se v souborové hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4, 3/4, 3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem,
- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje.

1. – 2.ročník

Žák:

- zvládá základní pravidla práce s dechem, tvoření tónů
- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- dokáže využít při studiu svých dosavadních znalostí k systematickému zlepšování hráčské úrovně
- podle svých dispozic se orientuje ve hře z listu

3. – 4. ročník

Žák:

- orientuje se v historii svého nástroje
- zvládá základní transpozici in Es
- samostatně uvažuje o hudebních celcích ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- hraje v souboru nebo orchestru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.15 Pozoun (Tenor, Baryton)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pozoun, tenor, baryton je žestový nástroj znějící o oktávu níže než křídlovka (trubka). Má jemný a líbivý zvuk, díky němuž nachází uplatnění hlavně v dechových orchestrech a kapelách. Velmi zřídka se uplatňuje jako nástroj sólový. Baskřídlovka se podobně jako baryton může brát jako nástroj přechodný pro hráče na pozoun, neboť má stejnou velikost nátrubku. Zde je ovšem nutné hráče přestupujícího na pozoun naučit hru z basového - F klíče.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák:

- umí si připravit nástroj ke hře
- dokáže nacvičovat žeberně brániční dýchání, uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu
- využívá dle svých schopností základní nátiskové návyky

I.stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- má zájem o hru na nástroj
- dokáže popsat nástroj a jeho uplatnění
- má vypěstován návyk správného dýchání, postoje při hře a správného nasazení nátrubku
- má vytvořeny základní nátiskové návyky jako předpoklad pro tvoření tónu
- umí spojit notový zápis se sluchovou orientací

2. ročník

Žák:

- zvládá dle svých schopností nátiskovou techniku a rozšiřuje tónový rozsah

- využívá hru v dynamických odstínech
- umí hrát legato, staccato
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem

3. ročník

Žák

- využívá další prvky technických a výrazových dovedností
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- chápe kvalitu tónu a hudebního projevu
- zvládá základy hry z listu

4. ročník

Žák:

- zahraje snadnější skladby (souborové party) se smyslem pro stylovou reprodukci
- zahraje známou melodii podle sluchu
- využívá všechny základní snížcové polohy nástroje
- k nástroji má vztah a cítí potřebu si zahrát

5. ročník

Žák:

- zvládá náročnější skladby v rychlejších tempech
- rozezná kvalitu tónu
- je schopen hry z listu
- je zapojen do komorní nebo souborové hry

6. ročník

Žák:

- má zájem o poznávání nových skladeb, schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň
- ovládá nátiskové schopnosti
- vystihne intonační čistotu, pečlivé provádění frázovacích dynamických a tempových
- označení
- pěstuje smysl pro hru v komorním tělese nebo souboru

7. ročník

Žák:

- zvládá technické a výrazové možnosti nástroje,
- ovládá dechovou techniku, tvoří čistý tón
- rozliší charakter skladby a podle něho ji interpretuje
- využívá tempové rozlišení, dynamické změny a frázování podle stylu skladby
- samostatně nastuduje přiměřenou skladbu
- zvládá hru z listu
- uplatňuje se v souborové nebo orchestrální hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4, 3/4, 3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem,
- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje.

1.- 2. ročník

Žák:

- zvládá zahrát trylky a melodické ozdoby

- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na pozoun (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně uplatní hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu

3.- 4.ročník

Žák:

- orientuje se v historii svého nástroje
- samostatně uvažuje o hudebních celcích ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- hraje v souboru nebo orchestru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.16 Saxofon

Charakteristika vyučovacího předmětu

Saxofon je nástroj se širokým uplatněním a to jak v hudbě sólové, tak komorní a orchestrální. Jeho využití najdeme v hudbě dechové i jazzové. V samotném začátku výuky je možné / dle fyzických možností žáka / v hodinách využít nástroje zobc. flétny jako prostředek pro získávání základních dechových, prstových, teoretických návyků, hudebního cítění a rozvoje žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- zná zásady údržby a ošetřování nástroje,
- ovládá nádech a délku výdechu, jeho intenzitu a plynulost,
- předvede správné položení hubičky do úst s kontrolou učitele,
- správně formuje rty a koutky úst při tvoření tónu za pomoci učitele,
- předvede správné držení nástroje a postavení prstů,
- předvede nasazení tónu c1 – f1,
- dovede základní artikulaci jazykem (ty - ty),
- zná pojem nasazovaně.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

- Žák zná správné položení hubičky do úst, umí nasadit tón jazykem bez pomoci učitele,
- drží nástroj v optimálním úhlu,
- předvede správný uvolněný postoj při hraní s kontrolou učitele,
- zná a předvede nádech do dutiny břišní bez zvedání ramen,
- utváří tóny nad přefukování klapkou od tónů h1 – g2,
- rozlišuje základní artikulaci (staccato, tenuto),
- hraje rovným tónem.

2. ročník

- Žák ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu bez pomoci učitele
- rozlišuje základní dynamiku (f – mf),
- dbá na zvukové a intonační vyrovnávání v jednotlivých, zejména při hraní v unisono s učitelem,
- zná nátiskovou techniku pro tóny nad přefukování klapkou,
- hraje z paměti stupnici a akord rozložené přes dvě oktávy (G,D,F dur),
- hraje drobnou skladbu z not nebo lidovou píseň z paměti,
- je schopen se udržet v souhře s učitelem.

3. ročník

- Žák ovládá širší dynamiku (f-mf-p),
- určí místo nádechu v souvislosti s vedením fráze,
- zvládá nasadit tón s patřičným zabarvením a intonací,
- ovládá dechovou techniku – vědomě brániční dýchání,
- rozlišuje sudé a liché metrum, dokáže hrát z listu.
- Žák pracuje s pomocí učitele s tečkovaným rytmem a synkopou na drobných skladbách

4. ročník

- Žák zná a předvede stupnice dur a moll do 3# a 3b, T5, VR – legato, staccato ve středním tempu pře 2 oktávy,
- zvládá hru delší přednesové skladby,
- je pohotový při hře z listu při hraní skladeb nižších ročníků,
- hraje jednoduché melodické ozdoby (nátryl, trylek, mordent),
- zná základy frázování a interpretace taneční a jazzové hudby.
- zvládá hru přiměřené obtížnosti s doprovodem CD
- Žák se orientuje ve swingovém rytmu a frázování
- Žák se zapojuje do komorních souborů

5. ročník

- Hraje zvukným a barevným tónem
- ovládá a artikuluje v tempu stupnice do 4# a 4b dur i moll s akordy T5, a chromatickou stupnici,
- vnímá a sleduje intonaci i v sólovém hraní,
- rozlišuje výraz a stylovost hraných skladeb různého hudebního období (swing, transkripce různých stylových období, moderní skladby pro saxofon).

6. ročník

- Žák hraje moderní skladby pro saxofon – suita, koncert,
- tvoří a hraje melodické ozdoby, které vkusně a vhodně zařazuje do skladeb,
- ovládá stupnice v rychlejším tempu do 5# a 5b dur i moll (včetně zm 7),
- hraje v mírném tempu celotonovou stupnici v rozsahu nástroje (h – e3), (c1 – e3),
- hraje náročnější skladbu z listu,
- klade důraz na tvoření a kvalitu tónu,
- je schopen udržet sólový hlas v kolektivu.

7. ročník

- Žák ovládá v tempu stupnice do 6# a 6b dur i moll s akordy (T5,D7,zm7),,
- je schopen udržet sólový hlas v kolektivu,
- hraje v celém rozsahu nástroje,
- aktivně se podílí při vedení hudebního seskupení,
- Umí se orientovat na internetu při vyhledávání skladeb, které sám interpretuje.

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení a pojmenování jednotlivých částí,
- ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,

- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4, 3/4, 3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem.

1.-2. ročník

- Žák hraje všechny stupnice dur i moll v rychlém tempu v rozsahu nástroje včetně stupnice chromatické, celotónové, bluesové do 2#, 2b,
- na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu,
- dbá na tónový projev a výrazové prostředky,
- při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby,
- ovládá sebekontrolu a vlastní hodnocení interpretace,
- dokáže vyjádřit svůj názor na způsob provedení skladby v kolektivu,
- zná základy frázování a interpretace taneční a jazzové hudby.

3.- 4. ročník

- Žák zvládá obtížnější nátiskové, výrazové, zvukové a prstové techniky,
- hraje obtížnější přednesové etudy,
- je seznámen s moderní technikou hry (glissando, fruláto),
- zvládá a disponuje vyrovnaným tónovým projevem v celém rozsahu nástroje,
- orientuje se ve skladbách různých stylů a žánrů,
- dokáže respektovat tempová označení a hudební fráze,
- je schopen jako vedoucí sekce pracovat v souboru s mladšími žáky a nastudovat s nimi swingovou či taneční skladbu do orchestru,
- je aktivní v návštěvě koncertů, festivalů v našem městě a utváří si vlastní názor.

5.3.17 Sólový zpěv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka zpěvu umožňuje zvládnutí základní dechové techniky a pěveckých dovedností, které pozitivně působí na používání hlasu všeobecně. Pedagog při studiu zpěvu rozvíjí přirozený talent žáka, respektuje jeho hlasový vývoj (včetně mutace), i jistou míru hereckých schopností a umění výrazu při předvedení skladeb na veřejnosti. Nácvik textů jednotlivých písní v lidové, klasické a muzikálové oblasti posiluje paměťové učení. Při nácviku melodie je nezbytné melodické i harmonické cítění, které napomáhá lepší orientaci v melodické lince. Součástí nácviku písní může být i využití základů na CD.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Dbá na správné držení těla
- Ovládá jednoduchá dechová cvičení
- Zvládá jednoduchá hlasová cvičení
- Využívá hlas ve svém přirozeném hlasovém rozsahu
- Zpívá jednoduché lidové písně

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- Zaujímá správný pěvecký postoj
- Zvládá správnou artikulaci
- Ovládá daný rytmus v písních
- Zpívá jednoduché lidové a umělé písně

- Zpívá s jednoduchým klavírním doprovodem

2.ročník

Žák:

- Má správné uvolněné držení těla při zpěvu a umí klidně dýchat
- Zpívá jednoduchá hlasová cvičení
- Rozeznává hrudní a hlavový rejstřík
- Zvládá měkké nasazení tónu
- Ovládá základní dynamiku a agogiku
- Dokáže vyjádřit náladu veselé a smutné písně

3.ročník

Žák:

- Využívá základní pěvecké a technické prvky
- Zpívá jednoduchá hlasová cvičení ve větším rozsahu (jedné oktávy)
- Má smysl pro dynamické cítění a přizpůsobí se výrazem stylu písně
- Zpívá lidové a umělé písně s doprovodem, který nekopíruje pěveckou linku
- Zpívá na veřejných vystoupeních

4.ročník

Žák:

- Disponuje základní pěveckou, dechovou a artikulační technikou
- Má rozšířený pěvecký rozsah
- Využívá a zdokonaluje základní dynamiku a agogiku (zrychlení, zpomalení)
- Ovládá vyrovnání rejstříků
- Zpívá hlasová cvičení B.Chládková (500 dechových a hlasových cvičení)
- Ovládá nastudování více písní

5.ročník

Žák:

- Má kultivovaný hlasový projev na lidových písních
- Zvládá cítění pro přirozenou práci s dynamikou a ostatními výrazovými prostředky
- Propojuje hlasové rejstříky
- Zvládá zpěv ve vícehlasu
- Zpívá zpaměti delší písně
- Zpívá v pěveckém sboru
- Zná základní zásady hlasové hygieny
- Ovládá správné frázování

6.ročník

Žák:

- Pracuje s větší škálou dynamiky a výrazových prostředků
- Orientuje se v notovém zápise a textu
- Zpívá složitější hlasová cvičení s použitím triol, tečkovaného rytmu a synkop
- Aktivně se účastní výběru písní
- Dokáže i samostatně nastudovat vybrané písně
- Zpívá lidové a umělé písně v náročných úpravách

7.ročník

Žák:

- Zvládá vybrané písně světových a i domácích skladatelů z různých slohových období
- Ovládá základy pěvecké a dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- Ovládá vedení pěvecké fráze a kantilény
- Zpívá složitější hlasová cvičení v rychlých tempech
- Rozliší způsob interpretace písní různých žánrů a stylů
- Vědomě uplatňuje zásady hlasové hygieny
- Dokáže vystoupit na absolventském koncertě prvního stupně

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zvládá správný pěvecký postoj, správně artikuluje,
- pochopí důležitost uvolněné čelisti a přirozeného postavení mluvidel,
- ovládne správný pěvecký dech na bránici s prodlouženým výdechem,
- předvede měkké nasazení tónu ve svém přirozeném hlasovém rozsahu,
- zná pojem hlavový a hrudní rejstřík, rozlišuje základní dynamiku (piano, forte) v plynulém legatu.

1.– 2.ročník

Žák:

- Umí pracovat s hrudním i hlavovým rejstříkem
- Vědomě využívá pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- Má vyrovnaný hlas v celém rozsahu
- Ovládá zpěv kantilény
- Ovládá techniku tvorby tónu a artikulace
- Zvládá samostatně korepetici
- Dokáže spolupracovat s různými instrumentálními doprovody
- Dokáže zazpívat píseň a capella
- Zpívá umělé písně všech slohových období

3.- 4.ročník

Žák:

- Ovládá dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- Zvládá zpěv kantilény, dodržuje frázování
- Interpretuje stylově písně různých slohových období, používá dynamiku, agogiku, výraz
- Vyjádří vlastní názor na studovanou skladbu či píseň
- Má přehled o vokální literatuře
- Samostatně pracuje s korepeticí
- Dokáže objektivně zhodnotit pěvecký výkon jiných interpretů
- Ukončí studium na ZUŠ vystoupením na absolventském koncertu

5.3.18 Sborový zpěv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka sborového zpěvu je rozdělena do 3 etap – přípravné studium, I. a II. stupeň studia. Studium v tomto zaměření probíhá buď jako nepovinný nebo volitelný předmět k nástrojové výuce nebo jako samostatný hlavní obor. V rámci výuky sborového zpěvu pracují ve škole 3 soubory: přípravný sborový zpěv je realizován v přípravném oddělení Hvězdičky, sborový zpěv v I.stupni v oddělení Sluníčko a hlavním sboru Červánek na I. a II. stupni.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Dbá na správné držení těla
- Ovládá jednoduchá dechová cvičení
- Zvládá jednoduchá hlasová cvičení
- Využívá hlas ve svém přirozeném hlasovém rozsahu
- Zpívá jednoduché lidové písně

I. stupeň základního studia:

1.-3.ročník

Žák:

- Využívá základní pěvecké návyky
- Používá svůj hlas v celém svém přirozeném rozsahu
- Nezpívá v nepřirozené hlasové poloze
- Používá základní dynamiku a agogiku
- Zvládá jednohlasý zpěv lidových písní a jednoduchých umělých písní
- Zaspívá kánon a jednoduchý lidový dvojhlas
- Reaguje na dirigentská gesta-nástupy, mezihry, ukončení skladby
- Zpívá s doprovodem

4.-7.ročník

Žák:

- Ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- Zvládá zásady artikulace a kultury pěveckého projevu
- Má rozšířený hlasový rozsah
- Umí intonovat svůj part ve vícehlasé skladbě s doprovodem
- Má smysl pro celkový pěvecký projev
- Vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby
- Orientuje se v partituře
- Reaguje na dirigentská gesta

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák zvládá správný pěvecký postoj, správně artikuluje,
- pochopí důležitost uvolněné čelisti a přirozeného postavení mluvidel,
- ovládne správný pěvecký dech na bránici s prodlouženým výdechem,
- předvede měkké nasazení tónu ve svém přirozeném hlasovém rozsahu,
- zná pojem hlavový a hrudní rejstřík, rozlišuje základní dynamiku (piano, forte) v plynulém legatu.

1.- 2.ročník

Žák:

- Využívá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- Má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu
- Zpívá vícehlasé písně různých stylů, žánrů, období
- Zpívá a capella a také s doprovodem

3.- 4.ročník

Žák:

- Zvládá intonaci svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- Zpívá z listu jednodušší písně
- Aktivně spolupracuje s ostatními
- Podílí se na dramaturgii vystoupení s pěveckým sborem

5.3.19 Trubka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Trubka je dechový, žesťový hudební nástroj, který se svým typickým zvukem uplatňuje ve všech typech orchestru i ve všech hudebních žánrech. Např. v hudbě: klasické – vážné, lidové, dechové,

jazzové i popové. S výukou hry na trubku je možné začít nejdříve v 8 letech, podmínkou pro hru na trubku jsou druhé zuby a dostatečné fyzické možnosti žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák

- zvládá základy správného dýchání a nasazení tónu, uvolněný postoj a držení nástroje, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu
- umí zazpívat písničku a vytleskat rytmus
- zvládá tvořit tóny v rozsahu G1- D2 v základních rytmických hodnotách
- hraje lidové písně v tónovém rozsahu kvinty (c1 – g1).

I. stupeň základního studia:

1. ročník:

Žák:

- umí popsat svůj nástroj a jeho díly, rozložit a složit, udržovat hygienu
- dokáže se orientovat v základních rytmických hodnotách
- umí používat uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- zvládá základy správného dýchání a funkci jazyka při tvoření tónu
- dokáže zahrát jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák:

- dokáže pracovat s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech)
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, hra legato)
- umí používat další nové rytmické prvky, je schopen rytmické kontroly
- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)

3. ročník

Žák:

- umí popsat trubku, její základní díly
- umí správně držet nástroj, dodržuje správný postoj při hře
- dokáže zvládnout princip správného dýchání
- správně používá jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato)

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátlakovým dispozicím,
- umí zahrát lehká cvičení, zaměřená na zdokonalení nátlaku a přiměřeně náročné přednesové skladby, písničky i s doprovodem

5. ročník

Žák:

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu pomocí stupnic, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu, je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu
- umí interpretovat lehké skladby s doprovodným nástrojem a orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák:

- zvládá větší intonační jistotu, dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým talentovým dispozicím doladovat svůj nástroj, a to jak základní ladění, tak i technickým vybavením specifickým pro trubku (1. a 3. píšť)
- předvede své hráčské dovednosti zdokonalené technickými a nátlakovými cvičeními
- dokáže rozšiřovat rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost a spolehlivost

- zvládá dle svých dispozic pokud možno základní rozsah nástroje a na podkladě této nátiskové jistoty i náročnější skladby

7. ročník

Žák:

- zvládá technické a výrazové možnosti nástroje,
- ovládá dechovou techniku, tvoří čistý tón
- rozliší charakter skladby a podle něho ji interpretuje
- využívá tempové rozlišení, dynamické změny a frázování podle stylu skladby
- samostatně nastuduje přiměřenou skladbu
- zvládá hru z listu
- uplatňuje se v souborové hře

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4, 3/4, 3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem,
- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje.

1. – 2.ročník

Žák:

- dokáže zdokonalovat pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- ovládá základní pravidla tvoření tónů
- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- získané dovednosti využívá při studiu náročnějších technických cvičení a etud
- dokáže hrát z listu

3. – 4.ročník

Žák:

- umí se orientovat v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách, různá ladění a konstrukce (křídlovka, trubka piccolo)
- samostatně uvažuje o hudebních celcích ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- hraje v souboru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.20 Tuba

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tuba nachází uplatnění hlavně v dechových orchestrech a kapelách se zaměřením na lidovou a dechovou hudbu. Velmi zřídka se uplatňuje jako nástroj sólový. Pro jeho studium je zapotřebí fyzických předpokladů a znalost basového klíče.

Přípravné studium:

1.-2. ročník

Žák:

- umí si připravit nástroj ke hře
- dokáže nacvičovat žeberně brániční dýchání, uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu
- využívá dle svých schopností základní nátliskové návyky

I.stupeň základního studia:

1. ročník

Žák:

- má zájem o hru na nástroj
- dokáže popsat nástroj a jeho uplatnění
- má vypěstován návyk správného dýchání, postoje při hře a správného nasazení nátrubku
- má vytvořeny základní nátliskové návyky jako předpoklad pro tvoření tónu
- umí spojovat notový zápis se sluchovou orientací

2. ročník

Žák:

- zvládá dle svých schopností nátliskovou techniku a rozšiřuje tónový rozsah
- využívá hru v dynamických odstínech
- umí hrát legato, staccato
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem

3. ročník

Žák

- využívá další prvky technických a výrazových dovedností
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- chápe kvalitu tónu a hudebního projevu
- zvládá základy hry z listu

4.ročník

Žák:

- zahraje snadnější skladby (souborové party) se smyslem pro stylovou reprodukci
- zahraje známou melodii podle sluchu
- využívá všechny základní snížkové polohy nástroje
- k nástroji má vztah a cítí potřebu si zahrát

5. ročník

Žák:

- zvládá náročnější skladby v rychlejších tempech
- rozezná kvalitu tónu
- je schopen hry z listu
- je zapojen do komorní nebo souborové hry

6. ročník

Žák:

- má zájem o poznávání nových skladeb, schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň
- ovládá nátliskové schopnosti
- vystihne intonační čistotu, pečlivé provádění frázovacích dynamických a tempových označení
- pěstuje smysl pro hru v komorním tělese nebo souboru

7. ročník

Žák:

- zvládá technické a výrazové možnosti nástroje,
- ovládá dechovou techniku, tvoří čistý tón
- rozliší charakter skladby a podle něho ji interpretuje
- využívá tempové rozlišení, dynamické změny a frázování podle stylu skladby
- samostatně nastuduje přiměřenou skladbu
- zvládá hru z listu
- uplatňuje se v souborové nebo orchestrální hře

II.stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá zásady bráničního dýchání, jeho nádech a délku výdechu,
- ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu s pomocí učitele,
- zná držení nástroje, správný postoj, správnou polohu rukou a prstů s pomocí učitele,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4,3/4,3/8 a orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem,
- Žák zná zásady údržby a ošetřování nástroje.

1.- 2.ročník

Žák:

- zvládá zahrát trylky a melodické ozdoby
- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na pozoun (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně uplatní hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu

3.- 4.ročník

Žák:

- orientuje se v historii svého nástroje
- samostatně uvažuje o hudebních cílech ve skladbě a přesvědčivě ji interpretuje
- užívá získané dovednosti v celém rozsahu nástroje, tvoří kvalitní tón
- při práci na skladbě využívá dosavadních znalostí a zkušeností – navrhne dynamiku, agogiku, artikulaci
- zlepšuje svoji schopnost samostatné domácí práce tak, aby byl schopen pokračovat v kvalitní hře i po dokončení cyklu
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- hraje v souboru nebo orchestru
- vyjádří vlastní názor na interpretovanou nebo slyšenou skladbu
- dle svého zájmu a schopností nastuduje skladbu (skladby) na absolventské vystoupení (zkoušku)

5.3.21 Varhany

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ke studiu hry na varhany je třeba, aby měl žák vyvinuté hudební cítění, které se u něho bude v průběhu studia nadále rozvíjet. Proto naši budoucí varhaníci hrají nejprve na klavír, aby dosáhli určité technické vyspělosti a byli na varhanní hru náležitě připraveni, zvláště pak na manuálovou a pedálovou techniku varhanní hry. Poté usednou poprvé za královský nástroj a začnou se věnovat tomuto nádhernému nástroji. Brzy zjistí, že varhany nabízejí obrovské zvukové možnosti. Hodiny probíhají buď na digitálních varhanách, nebo na velkých varhanách na kůru. Součástí studia hry na varhany je seznámení se s konstrukcí a stavbou nástroje - žák ví, co se ukrývá ve varhanní skříni, dokáže popsat rozdíly mezi druhy traktur a má povědomí o historii nástroje a varhanní literatury.

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- správně sedí u klavíru s oporou nohou, dokáže si nastavit výšku stoličky
- orientuje se na klávesnici, umí pojmenovat bílé klávesy
- používá úhoz portamento i legato
- je schopen zahrát jednoduchou lidovou píseň podle sluchu střídáním rukou nebo oběma rukama dohromady, případně s doprovodem (dudáckou kvintou)
- zvládá základy hry podle not (alespoň v rozsahu c1 – g1)
- umí rozlišit úhoz piano a forte

I.stupeň základního studia:

1. ročník

- dokáže správně sedět u klavíru, při hře má uvolněné paže
- zvládá souhru oběma rukama
- čte noty v potřebném rozsahu v houslovém i basovém klíči a orientuje se na klávesnici
- ovládá základní druhy úhozu (legato, portamento, staccato)
- zvládá základní stupnicový prstoklad (podkládání a překládání)
- hraje dvojhmaty a 3hlasé akordy
- je schopen zahrát jednoduchou píseň s doprovodem T,D
- rozliší základní dynamiku (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- dokáže se naučit jednoduchou skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- umí zahrát stupnice 1.prstokladové skupiny protipohybem
- umí zahrát 3hlasé akordy s obraty alespoň každou rukou zvlášť
- dokáže rozlišit melodii od doprovodu
- podle návodu učitele umí používat pravý pedál (současný, event.synkopický)
- je schopen připravit se na veřejné vystoupení
- během roku se naučí alespoň jednu skladbičku z paměti
- při hře doprovodu k písni používá základní harmonické funkce T,D,S v akordech
- zahraje skladbu čtyřručně se svým učitelem

3. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice alespoň od bílých kláves rovným pohybem
- hraje tónický kvintakord s obraty obouručně rovným pohybem
- zvládá základní prstovou techniku (fixace konců prstů)
- umí se orientovat se v notovém zápisu i jeho rytmickém členění
- používá pedál současný i synkopický
- seznámil se s hrou melodických ozdob (příraz, nátryl)
- podle nálady skladby dokáže použít elementární výrazové prostředky
- zahraje z listu jednoduchou skladbičku v pětiprstové poloze
- vybrané skladby hraje z paměti
- alespoň jednou za rok se prezentuje na veřejném vystoupení

4.ročník

Žák:

- stupnice a akordy zahraje v rozsahu tří až čtyř oktáv
- je schopen vyrovnané hry v rychlejším tempu
- rozlišuje druhy úhozů (zpěvný úhoz, doprovodný hlas)
- dokáže za pomoci učitele rozebrat stavbu skladby, určit fráze a správně je interpretovat
- zahraje jednoduchou skladbu s polyfonním vedením hlasů
- je schopen čtyřruční hry s jiným žákem

- vnímá svou účast na veřejném vystoupení jako sváteční událost (vhodné oblečení, návštěva rodičů apod.)

5.ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice rovným pohybem v rychlejších tempech
- hraje podle svých dispozic čtyřhlasé akordy
- používá při hře sluchovou sebekontrolu
- dokáže se přizpůsobit v souhře se spoluhráčem ve čtyřruční nebo komorní hře
- je seznámen s varhanami, jejich zvukovými možnostmi, správným sezením u nástroje
- se orientuje na nástroji
- se seznámí se specifikou varhanní hry, se základními typy varhanního úhozu
- se seznámí se základy výrazových prostředků – artikulace, frázování, agogika
- ovládá jednoduchá manuálová cvičení

6.ročník

Žák:

- hraje čtyřhlasé akordy a velký rozklad kvintakordu alespoň zvlášť
- za pomoci učitele rozliší charakter skladby z období baroka nebo klasicismu a současného období a používá vhodnou artikulaci a výrazové prostředky
- je schopen samostatného nácviku jednodušších skladeb
- zlepšuje orientaci na nástroji a jeho technických zařízeních (příslušenstvích)
- zvládá změny manuálů
- je seznámen se základy registrování
- je seznámen s pedálovou notovou osnovou
- se orientuje na pedálu a ovládá elementární pedálovou hru špičkami

7.ročník

Žák:

- dokáže interpretovat přiměřené skladby různých stylů s použitím dynamiky, agogiky a frázování
- vytvoří doprovod k písni podle značek s využitím vedlejších harmonických funkcí
- zahrane jednoduchou skladbu z listu
- ovládá hru nejznámějších melodických ozdob
- má osvojeny návyky směřující k nezávislosti rukou a nohou
- zvládá jednoduchá cvičení pro jednu ruku a pedál
- je seznámen s hrou liturgických písní
- čte notový zápis ze tří osnov
- je seznámen se zásadami při hře polyfonních skladeb a zvládne zahrát jednoduchou polyfonní skladbu bez pedálu
- k liturgickým písním umí vytvořit jednoduchou předebru a dohru
- pracuje na rozvoji manuálové a pedálové techniky a získávání nezávislosti rukou a nohou
- při hře pedálu užívá špičku i patu
- je schopen zahrát jednoduché skladby pro obě ruce a pedál

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák pod dohledem učitele správně sedí u klavíru s pevnou oporou chodidel o podložku,
- je schopen s pomocí učitele hrát volnou paží,
- předvede základní úhozy (portamento, staccato, legato),
- použije v doprovodu jednoduchých lidových písní tonický a dominantní akord,
- hraje odtahy, dvojhmaty,
- zná noty a pomlky,
- přečte a zahrane notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu c – c2,
- uplatní při hře základní dynamické rozdíly.

1.- 2.ročník

Žák:

- je seznámen s odlišnostmi jednotlivých typů varhan a umí jim přizpůsobit interpretaci skladeb
- zvládá hru tří – čtyřhlasé polyfonie
- interpretuje skladby různých slohových období a používá vhodné výrazové, artikulační,agogické prostředky a vhodnou registraci
- je seznámen s elementární improvizací s přihlédnutím k liturgické praxi
- zvládá hru přiměřených skladeb s pedálem
- zvládá hru kadencí ve čtyřhlasé úpravě a ve všech obrazech v běžných tóninách
- je stručně seznámen s konstrukcí varhan a vývojem varhanní hry v průběhu dějin
- rozvíjí hru z listu
- rozvíjí pedálovou techniku – cvičení, stupnice a akordy
- ovládá čtyřhlasou polyfonní hru s pedálem

3.-4.ročník

Žák:

- prohlubuje manuálovou a pedálovou techniku, zlepšuje nezávislost rukou a nohou
- je schopen zahrát liturgickou píseň s použitím pedálu
- je schopen samostatné práce na skladbě – prstoklady, artiklace, registrace
- je schopen elementární improvizace – předejhra, mezihra, dohra k liturgické písni, variace na téma
- používá základní ozdoby
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu s pedálem z listu
- žák je seznámen se základy triové hry
- aktivně se podílí na výběru skladeb, poslouchá nahrávky
- podle možností nástroje užívá žalužii a příp. cresc. válec
- nabyté znalosti využívá k samostatnému studiu a výběru skladeb
- podle svých možností je schopen komorní hry nebo korepetice sboru

5.3.22 Viola

Charakteristika vyučovacího předmětu

Viola, jako housle je nástroj se širokým uplatněním v hudbě sólové, komorní a orchestrální. Jeho využití najdeme převážně v hudbě klasické – vážné, lidové.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- ukáže s pomocí učitele správný postoj při hře,
- ukáže s pomocí učitele správné držení smyčce,
- ovládá správné návyky při práci levé ruky,
- seznamuje se s pizzicatem a hry smyčcem,
- získává základní intonační a rytmické návyky,
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň na jedné struně.

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- uvolněně stojí s nástrojem
- správně staví prsty na struny
- hraje krátké smyky středem, u žabky, u špičky

- hraje détaché horní a dolní polovinou smyčce
- ovládá hru detaché, legáto
- zahraje jednoduché písně a skladby smyčcem v durovém nebo mollovém prstokladu

2.ročník

Žák:

- umí kombinovat dur a moll prstoklad
- ovládá smyky, detaché, legáto, staccatto, martelé
- má uvolněnou pravou paži
- je schopen základní intonační sebekontroly
- rozlišuje dynamiku forte a piano
- zahraje písně nebo jednoduché přednesy z paměti

3.ročník

Žák:

- tvoří vibráto na dlouhých tónech
- ovládá snížený prstoklad a třetí zvýšený prstoklad
- zvládá jednoduché cvičení výměn poloh 1.- 3.položky
- je schopen souhry v duu nebo v přípravném souboru
- dokáže interpretovat delší skladbu v první poloze
- podle svých individuálních schopností zahraje skladbu z paměti
- rozlišuje základní dynamiku – crescendo, decrescendo

4.ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón pomocí vibráta
- rozlišuje tempové označení a zvládá různé smykové varianty v rychlejších tempech
- zahraje jednodušší přednes v kombinaci 1. a 3. položky
- ovládá hru všech prstokladů v 1. poloze
- rozlišuje dynamiku a pracuje s barvou tónu
- zahraje z listu jednoduché skladbičky nebo písně

5.ročník

Žák:

- hraje stupnice přes tři oktávy 1.- 7. poloha s akordy ve smykových variantách
- pracuje ve zvolených přednesových skladbách s adekvátními výrazovými prostředky
- zvládá jednodušší cvičení v sudých polohách
- zahraje i delší přednesy z paměti

6.ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny do probraných poloh s intonační sebekontrolou (1. – 7. poloha)
- tvoří kvalitní tón a pracuje s ním
- používá výrazové prostředky podle charakteru skladby
- začleňuje do skladby melodické ozdoby, trylek, příraz, obal

7.ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny poloh, dvojhmaty a akordy v nižších polohách
- uplatňuje osobitý projev v dané skladbě
- tvoří kvalitní tón, používá jeho dynamické rozlišení a obtížnější způsoby smyku
- za pomoci učitele umí použít vhodné výrazové prostředky pro různé styly a žánry
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- používá nahrávek k výběru skladeb
- uplatňuje se při hře v orchestru
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- ukáže s pomocí učitele správný postoj při hře,
- ukáže s pomocí učitele správné držení smyčce,
- ovládá správné návyky při práci levé ruky,
- seznamuje se s pizzicatem a hry smyčcem,
- získává základní intonační a rytmické návyky,
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň na jedné struně.

1.- 2.ročník

Žák:

- Interpretuje skladby s náročnějším přednesem a výrazem
- Zvládá hru dvojhmatů současně v terciích, sextách, oktávách
- Uplatňuje vlastní názor na přednes v dané skladbě

3.- 4.ročník

Žák:

- Vyřeší samotné otázky týkající se smyku, prstokladu a výrazových prostředků
- Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- Podle svého cítění interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- Je platným členem v souboru nebo orchestru
- Využívá svých vědomostí, zkušeností, dovedností k výběru a nastudování skladeb

5.3.23 Violoncello

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pomineme-li některé faktory spojené s cellem – velikost, váha, potíže spojené s cestováním... – zbývají jen samé klady a radosti. Hlavní předností je jeho znělost, sytost a akustická barevnost. Cellový zvuk se pohybuje většinou v kmitočtech, které jsou lidskému uchu příjemné, lahodné a uklidňující. Mnoho posluchačů se ztotožňuje s názorem, že právě při poslechu cello mohou nejlépe relaxovat. Cello se také s oblibou využívá pro nahrávky moderní i meditační hudby.

Výjimečnost tohoto nástroje spočívá v neposlední řadě také v tom, že má mezi smyčcovými nástroji největší tónový rozsah. Jeho místo mezi ostatními nástroji je zcela nezastupitelné a nepostradatelné již od dob jeho vzniku.

Cílem studia hry na violoncello je v obou stupních základního studia rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák sedí správně u nástroje a má vytvořeny správné základní návyky a dovednosti
- Zná jednotlivé části nástroje
- Ovládá správné držení smyčce, tah celým smyčcem, postavení levé ruky v základní poloze
- Zahraje písně pizzicato

I. stupeň základního studia:

1.ročník

Žák:

- Ovládá hru smyčcem přes struny, smyky detaché a legato

- Zahraje jednoduché písně a skladbičky smyčcem a z paměti
- Hraje v první poloze se správným postavením levé ruky

2. ročník

Žák:

- Hraje v základní poloze i s odklony
- Ovládá smyky detaché, martelé, legato, staccato
- Stupnice v rozsahu jedné až dvou oktáv
- Zvládá výměnu I. a IV. polohy
- Rozlišuje dynamiku

3. ročník

Žák:

- Dokáže vytvořit kvalitní tón s použitím vibrata
- Hraje dvouoktávové stupnice s akordy
- Při interpretaci používá základní výrazové prostředky
- Umí zahrát přirozené flažolety
- Orientuje se ve II. a III. poloze
- Zapojí se do komorní či souborové hry

4. ročník

Žák:

- Tvoří kvalitní tón pomocí vibrata, rozlišuje dynamiku a pracuje s barvou tónu
- Rozlišuje tempová označení a zvládá různé smykové varianty v rychlejších tempech s pružností a zběhlostí prstů levé ruky
- Používá sluchovou sebekontrolu
- Zvládá plynulé výměny do II., III. a IV. polohy

5. ročník

Žák:

- Hraje tříoktávové stupnice s akordy
- Ovládá hru jednoduchých dvojhmatů
- Dokáže z paměti zahrát delší a obtížnější skladby
- Hraje v tenorovém klíči
- Využívá znalosti hudební literatury a zapojuje do hry svůj osobitý projev
- Hraje z listu jednoduché skladby

6. ročník

Žák:

- Zvládá plynulé výměny do všech poloh s intonační sebekontrolou
- Tvoří kvalitní tón, samostatně s ním pracuje
- Používá výrazové prostředky podle charakteru skladby
- Hraje v palcové poloze v houslovém klíči
- Ovládá hru základních melodických ozdob
- zahraje z listu jednoduchou skladbu podle svých možností
- zná hudební literaturu v rozsahu vlastních potřeb pro svůj nástroj

7. ročník

Žák:

- Ovládá hru v tenorovém a houslovém klíči
- Hraje v palcové poloze s vibratem

- Zvládá plynulé výměny poloh
- Uplatňuje osobitý projev v dané skladbě
- Tvoří kvalitní tón, používá jeho dynamické rozlišení a obtížnější způsoby smyku
- Za pomoci učitele umí použít vhodné výrazové prostředky pro různé styly a žánry
- Nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- Používá nahrávek k výběru skladeb
- Uplatňuje se při hře v orchestru
- Zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák ovládá popsat jednotlivé části nástroje s pomocí učitele,
- umí si sestavit nástroj ke hře,
- ukáže s pomocí učitele správný postoj při hře,
- ukáže s pomocí učitele správné držení smyčce,
- ovládá správné návyky při práci levé ruky,
- seznamuje se s pizzicatem a hry smyčcem,
- získává základní intonační a rytmické návyky,
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň na jedné struně.

1.- 2. ročník

Žák:

- Má vlastní názor na skladbu, který vkládá do dané skladby
- Umí samostatně pracovat na kvalitě tónu
- Používá všechny doposud získané návyky a dovednosti k nastudování skladby
- Používá nahrávek z internetových stránek (např. www.youtube.com) k nastudování či výběru přednesové skladby

3. - 4. ročník

Žák:

- Vyřeší samotné otázky týkající se smyku, prstokladu a výrazových prostředků
- Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- Podle svého cítění interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- Je platným členem v souboru nebo orchestru
- Využívá svých vědomostí, zkušeností, dovedností k výběru a nastudování skladeb
- Používá nahrávek z internetových stránek (např. www.youtube.com) k nastudování či výběru přednesové skladby

5.3.24 Zobcová flétna

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zobcová flétna je historicky velmi starý nástroj, který provázel lidstvo od pravěku a svůj zlatý věk používal v období renesance a baroka. Poté se téměř na 150 let odmlčel a objevil se až začátkem 20. století. V posledních letech se díky moderním flétnovým školám a kvalifikovaným učitelům stává zobcová flétna rovnocenným nástrojem. Od počátku výuky si žáci osvojují správné návyky, uvolněné držení nástroje, správné dýchání, projevují přirozenou hudebnost a získávají vztah nejen k hudebnímu nástroji, ale především k hudbě samotné. Žáci se postupně seznamují s hrou na sopránovou zobcovou flétnu, později přecházejí na flétnu altovou, popř. tenorovou a basovou. Dnes je možné studovat zobcovou flétnu jako hlavní obor na všech českých hudebních konzervatořích (výjimkou je Konzervatoř Pardubice) pod vedením profesionálních hráčů a pedagogů. Žáci se během studia hry uplatňují ve flétnových souborech, popř. jiných komorních souborech školy.

Přípravné studium:

1.-2. ročník

- Žák umí popsat jednotlivé části nástroje,
- dovede správně pečovat o nástroj,
- zaujímá správný a uvolnění postoj při hraní, dbá na uvolněné držení nástroje,
- ovládá správné dýchání,
- dovede správně nasadit a ukončit tón – artikulace Týd, Tý-Dý,
- dovede imitovat lehké rytmické i melodické útvary s využitím vhodné artikulace,
- uvědomuje si tvoření a rozdílnost artikulačních modelů (např. TýDÝ, TýTý),
- rozlišuje dynamiku (p, f),
- hraje v rozsahu d2 – d1,
- zná pojem nasazovaně a legáto,
- zahraje jednoduché písně ve svém rozsahu s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje (např. altové zobcové flétny).

I. stupeň základního studia:

1. ročník

- Žák zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech, hraní na jedné noze, hraní po výdechu),
- zvládá základní zvuková cvičení (barva tónu, směr hraní),
- zvládá obměňovat artikulační modely ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu,
- ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 – d2,
- hraje lidové písně i staré tance v dosavadním rozsahu,
- umí zahrát s doprovodem klavíru, jiného melodického nástroje,
- zvládá jednoduché moderní techniky (glissando, tremollo),
- zahraje lidové písně v rozsahu 5ti tónů zpaměti.

2. ročník

- Žák ovládá základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu,
- rozlišuje základní dynamiku (f – mf),
- dbá na nádechy ve skladbách a přizpůsobuje je stavbě skladby,
- pozná a zahraje staccato a legato,
- hraje v rozsahu c1 – g2,
- hraje v unisonu s učitelem a soustředí se na intonaci,
- orientuje se v dalších rytmech 3/8, 6/8 a uplatňuje vhodné artikulační modely,
- dokáže pracovat s výrazem vybrané skladby,
- dokáže vytvořit drobné technické cvičení na konkrétní technický problém,
- zahraje stupnice C, G, D, F,
- je schopen vytvořit jednoduchý rytmický doprovod k písničkám a tancům.

3. ročník

- Žák ovládá širší dynamiku (f-mf-p),
- zahraje stupnice do 2# a 2b s akordy a uplatňuje na nich různé artikulační modely,
- zahraje jednoduchý tečkovaný rytmus,
- zná základní melodické ozdoby a využívá je ve vybraných skladbách (nátryl, trylek),
- věnuje větší pozornost komorní hře, hraje v duu, triu,
- dokáže hrát s doprovodem klavíru, CD
- dle sluchu zopakuje krátký úryvek jednoduché melodie,
- dokáže hrát z listu.

4. ročník

- Žák zná a předvede stupnice dur a moll do 3# a 3b s příslušnými akordy na různé artikulační modely,
- hraje v rozsahu c1 – c3 sopránové zobcové flétny,
- zvládá hru delší přednesové skladby,

- je pohotový při hře z listu při hraní skladeb nižších ročníků,
- je schopen samostatně posoudit náročnost skladby,
- uplatňuje se v souboru zobcových fléten nebo v jiném komorním seskupení,
- dle svých fyziologických možností začíná hrát na altovou zobcovou flétu,
- zvládá transpozici o kvartu níž – pro čtení notopisu pro altový nástroj.

5. ročník

- Žák hraje stupnice a akordy do 4# a 4b, uplatňuje na nich různé artikulační modely,
- vnímá a sleduje intonaci i v sólovém hraní,
- rozlišuje výraz a stylovost hraných skladeb různého hudebního,
- je schopen se soustředit na svůj výkon a ohodnotit sám sebe,
- přiměřeným tempem (v závislosti na fyziologických možnostech žáka) čte notový zápis pro altovou zobcovou flétu.

6. ročník

- Žák hraje větší hudební formy – suita, sonáta,
- tvoří a hraje melodické ozdoby, které vkusně a vhodně zařazuje do skladeb,
- ovládá stupnice v rychlejším tempu do 5# a 5b dur i moll,
- samostatně navrhuje agogiku, dynamiku a frázování ve skladbách,
- rozezná styl skladby,
- zvládá základní zdobení z období renesance a baroka,
- hraje náročnější skladbu z listu,
- je schopen nastudovat samostatně svůj part v komorním seskupení.

7. ročník

- Žák ovládá v tempu všechny stupnice dur i moll s akordy,
- hraje v celém rozsahu sopránového, altového nástroje,
- vytvoří jednoduchou transpozici o sekundu níž,
- zvládá a využívá hru s doprovodem CD
- k nastudování skladeb využívá poslechu kvalitních nahrávek, umí si je vyhledat na internetu
- dle svých fyziologických možností hraje na zobcovou flétu basovou nebo tenorovou,
- aktivně se podílí při vedení hudebního seskupení, je schopen sám nastudovat souborový part,
- sám se zajímá o aktuální hudební dění v okolí,
- aktivně se zajímá o vývoj v oblasti zobcové flétny v České republice a ve světě,
- navrhuje a sestavuje svůj repertoár pro absolventský koncert.

II. stupeň základního studia:

Přípravný ročník pro žáky bez předběžné hudební přípravy

- Žák se orientuje v jednotlivých typech zobcových fléten a popíše je,
- dovede správně pečovat o nástroj,
- ovládá základní návyky: správný postoj, uvolněné držení nástroje, artikulace (Tý-Dý),
- na odpovídající úrovni rozvíjí základní technické dovednosti na zobcovou flétu sopránovou nebo altovou,
- zná noty, pomlky, základní druhy taktů 4/4, 3/4, 3/8 a orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z listu,
- umí základní rozlišení dynamiky ve hře s klavírem a jiným doprovodným nástrojem,
- poslechem se seznamuje se skladbami rozdílného charakteru a různých stylových období,
- zvládá jednoduché moderní techniky.

1. - 2. ročník

- Žák hraje všechny stupnice dur i moll v rychlém tempu v rozsahu nástroje, hraje je vkuse a chromaticky,
- na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu,
- dbá na výrazové prostředky, dobovou interpretaci,
- při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby,
- na technické problémy je schopen vymyslet vlastní technická cvičení,

- ovládá sebekontrolu a vlastní hodnocení interpretace.

3. - 4. ročník

- Žák zvládá technicky obtížnější skladby,
- hraje obtížnější přednesové etudy,
- je seznámen s moderní technikou hry, sám vymýšlí nové možnosti nástroje,
- orientuje se ve skladbách a stylech typických pro zobcovou flétnu (středověk, renesance, baroko, 20. století),
- dokáže respektovat tempová označení a hudební fráze,
- je schopen jako vedoucí sekce pracovat v souboru s mladšími žáky a nastudovat samostatně komorní či souborovou skladbu,
- zajímá se o původní literaturu pro nástroj a moderní skladatele,
- využívá multimediální zdroje k hledání not a kvalitních nahrávek
- je aktivní v návštěvě koncertů, festivalů v našem městě a utváří si vlastní názor.

6 Vzdělávací obsah V Ý T V A R N Ě H O O B O R U

6.1 Vzdělávací a studijní zaměření výtvarného oboru

Přípravné studium výtvarného oboru

- Přípravná výtvarná tvorba

Studijní zaměření I. a II. stupně základního studia

- Výtvarná tvorba

6.2 Tabulace učebních plánů výtvarného oboru

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM VÝTVARNÉHO OBORU: Výtvarná tvorba

Učební plán č.V-0-01

Přípravné studium	Počet hodin v ročníku		
	Přípravné studium		Minimum hodin za 2 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	
Přípravná výtvarná tvorba	2	2	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	2	2	4

Studijní zaměření pro I. a II. stupeň základního studia: Výtvarná tvorba

Učební plán č.V-1-01

I. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku							
	Základní studium							Minimum hodin za 7 let
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Plošná tvorba	1	1	1	1	1	1	1	7
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	7
Objektová a akční tvorba	1	1	1	1	1	0,5	0,5	6
Výtvarná kultura	-	-	-	-	-	0,5	0,5	1
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	3	3	3	3	3	3	3	21

Učební plán č.V-2-01

II. stupeň základního studia a SPD	Počet hodin v ročníku				
	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Plošná tvorba	1	1	1	1	4
Prostorová tvorba	1	1	1	1	4
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	3	3	3	3	12

SPD studium	Počet hodin v ročníku				
	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Plošná tvorba	1	1	1	1	4
Prostorová tvorba	1	1	1	1	4
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	3	3	3	3	12

Poznámky k učebním plánům výtvarného oboru:

Vyučuje se:

- ve skupině maximálně 15 žáků v přípravném studiu ve dvouhodinových lekcích 1x týdně
- ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu ve tříhodinových lekcích 1x týdně
- Výuka jednotlivých předmětů probíhá ve tříhodinových blocích – hodinové dotace předmětů v tabulacích učebních plánů vyjadřují jejich vzájemný poměr v rámci celého školního roku.

6.3 Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Všeobecné poznámky k vyučovacím předmětům výtvarného oboru

- Doporučený věk pro začátek studia výtvarného oboru je 5 – 7 let, není ale podmínkou.
- Žáci si k výuce nosí pouze vhodný pracovní oděv.
- Všechny učební pomůcky a výtvarné potřeby mají k dispozici na každou hodinu v učebnách.
- Výuka probíhá v bloku.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarný obor poskytuje žákům co nejvyšší rozhled v oblasti výtvarného vnímání a vyjadřování. Vede žáky ke schopnosti volné interpretace a využití znalostí a dovedností v oblasti výtvarného umění. Nabízí žákům výtvarné vnímání okolního světa, rozvíjí výtvarné dispozice žáků (myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění, tvořivost).

Studijní obsah přípravného studia, I. a II. stupně základního studia
Předměty studia jsou rozděleny:

- Plošná tvorba (PT) – kresba , malba, grafika, dekorativní činnost
- Prostorová tvorba (PRT) – modelování, sochařská tvorba, práce se sádrovou formou
- Objektová a akční tvorba (OAT) – práce s méně obvyklými materiály – drát, plast, dřevo apod., výtvarné hry a experimenty v neobvyklém prostředí – land art, instalace, street art, akční malba a apod.
- Teorie výtvarné kultury (TVK) – umělecko-historický přehled z oblastní výtvarné kultury

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Přípravné studium
Malba

- rozeznává základní druhy barev

- rozlišuje malbu vodovými, temperovými barvami a pastely

Kresba

- bez větších obtíží pracuje s pastelkami, vodovými a olejovými pastely, tužkou, rudkou

Grafika

- zvládá nejjednodušší formu grafiky (monotyp, tisk z koláže)

Ostatní plošné techniky

- s pomocí učitele dovede vytvořit jednoduchou koláž
- podle vlastní fantazie propojuje frotáž s kresbou

Modelování

- rozezná základní plastický materiál (modelovací hmota a keramická hlína)
- vyzkouší si zpracování těchto materiálů – hnětení, válení, tvarování, otisky předmětů i nástrojů

I. stupeň základního studia

1.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- volí správný druh štětce pro techniku vodovými a temperovými barvami, práce se základními malířskými materiály – kombinování postupů

Kresba

- vytváří kresbu suchou (uhel, tužka, rudka, olejový pastel) a mokrou (pero, dřívko, štětec, tuše) stopou utváří rozmanité kresebné stopy těmito materiály

Grafika

- ovládá jednoduché grafické techniky (monotyp, papírotisk, tisk z koláže)

Ostatní plošné techniky

- v koláži používá různé druhy papíru a kombinuje koláž a frotáž

Prostorová tvorba:

Modelování

- výstavba dutého tvaru z hroudy hlíny
- stáčení hliněného válečku
- jednoduchý hliněný reliéf – kachel

Objektová a akční tvorba:

- zahájí proces poznávání a objevování vlastností a přirozených kvalit různých materiálů (textura, tvrdost, tvárnost)
- soustředění na vlastní tělo a na fyzické a psychické prožívání objektů

2.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- citlivě rozeznává teplé a studené barvy, míchá sekundární barvy.
- vytváří výtvarný přepis chuťových a hmatových představ – malířské etudy

Kresba

- rozezná kresbu lineární (obrysovou) a kresbu plošnou
- bez větších obtíží ovládá kresbu tuší (hra se siluetou)

Grafika

- s pomocí učitele zvládá i složitější grafické techniky (linoryt, sádroryt, suchá jehla)

Ostatní plošné techniky

- v koláži volně uplatňuje různé způsoby práce s papírem (muchlání, mačkání, stříhání, trhání)
- kombinuje techniky (frotáž, koláž)

Prostorová tvorba:

Modelování

- rozeznává ploché a plastické seskupení materiálů
- využívá hmotu k tvorbě objemu
- pomocí stáčení hliněného válečku a pásku vytváří užitékové předměty

Objektová a akční tvorba:

- pracuje s přírodními materiály
- vytváří si vlastní sbírky těchto materiálů
- získává hlubší zájem o svět přírody

3.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- citlivě experimentuje s mícháním terciárních barev
- intuitivně používá bělobu a čern a vytváří tak barevné valéry (výtvarné vyjádření prožitku)

Kresba

- je schopen najít vlastní výraz lineární kresby k danému tématu (tvar, linie, tloušťka, intenzita)
- vytváří lineární rozbor obrazů pomocí přímek a křivek

Grafika

- s pomocí učitele je schopen vytvořit vícebarevný linoryt
- samostatně používá grafické barvy a obsluhuje grafický lis

Ostatní plošné techniky

- v koláži dokáže uplatnit rytmické členění prvků

Prostorová tvorba:

Modelování

- bez větších obtíží zpracovává hlinu
- přidáváním a ubíráním hmoty vytváří trojrozměrné plastiky (sochařské zpracování)

Objektová a akční tvorba:

- uvědomuje si a pracuje s kontrastními povrchy, spojuje vzájemně nesoudržné materiály

4.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- chápe pojem světelný kontrast a je schopen ho malířsky vyjádřit
- uvědomuje si výrazové vlastnosti barev, vytváří barevné kompozice

Kresba

- je schopen za pomoci lineární kresby vyjádřit rytmus a jeho proměny
- při studijní kresbě vytváří výtvarný přepis přírodnin a předmětů denní potřeby

Grafika

- bez obtíží zvládá složitější grafické techniky (suchá jehla, linoryt, vícebarevný linoryt)
- volně experimentuje s další grafickou technikou (tisk z koláže aj. grafické techniky, monotyp apod.)

Ostatní plošné techniky

- pomocí roláže deformuje původní tvary a vytváří tak nové celky

Prostorová tvorba:

Modelování

- je schopen používat modelovací nástroje - špachtle, očka a utvářet si s jejich pomocí hmotný objem
- pomocí lisu na hlinu vytváří užitékové předměty

Objektová a akční tvorba:

- uvědomuje si a pracuje s proměnami životnosti materiálů
- používá sádku a jiné materiály, ztvárňuje své dojmy ze setkání s výtvarným uměním

5.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- chápe a je schopen vyjádřit základní barevné vztahy- barevný kontrast a barevná harmonie (barvy příbuzné a kontrastní)
- první pokusy o návrhovou tvorbu (plakát, obaly)

Kresba

- dokáže pomocí kresby vyjádřit objem
- rozezná a umí použít různé stínování objektů (šrafura, plošné stínování)

Grafika

- dovede zpracovat jednodušší úkoly užité grafiky
- citlivě propojuje grafiku a písmo
- vytváří pozvánky, novoročenky

Ostatní plošné techniky

- zná a dovede vytvořit asambláž s využitím širší materiálové palety

Prostorová tvorba:

Modelování

- uvědomuje si a pracuje s vnějším a vnitřním prostorem plastiky
- zdobení texturou, zvládání různých způsobů glazování (smáčení, polévání)

Objektová a akční tvorba:

- nahlíží na předměty denní potřeby očima výtvarníka
- uplatňuje zde vlastní fantazii při hledání výtvarných prvků
- objevuje nové možnosti využití starých a nepotřebných věcí v tvorbě (výtvarné objekty)

6.ročník

Plošná tvorba:

Žák:

Malba

- orientuje se v Itenově barevném kruhu, volí správný podklad pro malbu

Kresba

- je schopen kresebného přepisu tvaru a jeho stavby
- dokáže výstižně vyjádřit podstatné rysy kresleného objektu
- kresba návrhová – zde se připravuje na grafické úkoly a promyšlené řešení designu

Grafika

- zná a pracuje s pojmem grafická stylizace, dovede vytvořit vlastní piktogram a logo

Ostatní plošné techniky

- za pomoci různých materiálů vytváří kontrasty (kombinované techniky koláže a asambláže)

Prostorová tvorba:

Modelování

- pracuje s povrchem hmoty, vytváří pohyb uvnitř hmoty

- studijní modelování motivované studijní kresbou

Objektová a akční tvorba:

- s respektem k přírodě vytváří v plenéru jednoduché výtvarné prvky (Land art), tyto zásahy do krajiny vytváří výhradně přírodními materiály

Výtvarná kultura:

- vyhledá náměty a inspiraci v uměleckých dílech i architektuře
- skrze vlastní výtvarné aktivity navazuje vztah k umění, hledá vztah mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem

7.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- namíchá požadovaný odstín barvy,
- zná a orientuje se v pojmech (barevný odstín, valér a sytost)
- zvládá barevné a prostorové kompozice
- podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením

Kresba

- dokáže kresebně vystihnout kontrasty světlých a tmavých ploch a jejich přechod
- při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice

Grafika

- intuitivně komponuje složitější grafické celky a samostatně vytváří návrhy letáků či plakátu

Ostatní plošné techniky

- dovede kreativně kombinovat plošné techniky
- citlivě volí materiály a zpracovává je tak, aby vystihl podstatu tématu

Prostorová tvorba:

Modelování

- dovede vytvořit vysoký reliéf i trojrozměrnou plastiku
- pomocí nástrojů zanechává při zpracování hlíny osobitý rukopis

Objektová a akční tvorba:

- při tvorbě s přírodními materiály pracuje s morfologií tvaru (směry, rytmus)
- uvádí hmotu do pohybu, vytváří jednoduché kinetické objekty, vytváří montáže z tvarovaných dílů

Výtvarná kultura:

- žák zná odbornou terminologii, má kontakty s výtvarným uměním
- setkává se s historickými podobami umění a má přehled o významných údobích výtvarné kultury
- zkoumá obsah a formu díla

II. stupeň základního studia

1.-2.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- maluje v monochromatické barevnosti
- správně zesvětluje a ztmavuje odstín jedné barvy

Kresba

- ve studijní kresbě bez problémů zvětšuje či zmenšuje předmět, úměrně k danému tématu
- zvládá nakreslit základní geometrická tělesa, u kterých vystihne objem, perspektivu i strukturu materiálu

Grafika

- ve volné grafice navazuje na znalosti a dovednosti z oblasti kresby
- vytváří volné grafické listy inspirované literární předlohou nebo vlastní fantazií

Prostorová tvorba:

Modelování

- vytvoří plastickou studii ruky 1:1
- používá odlišné materiály – 1. keramická hlína, 2. šamot, 3. porcelán
- dovede využít jejích vlastností při tvorbě

Objektová a akční tvorba:

- podle vlastních záměrů přistupuje k akční malbě (používá štětec, špachtli, rozprašovač apod.)

Výtvarná kultura:

- má představu o základních znacích jednotlivých slohů a stylů v dějinách výtvarné kultury
- vnímá výtvarnou kulturu v historických souvislostech

3.-4.ročník

Plošná tvorba:

Malba

- má vlastní představu o barevné symbolice
- uplatňuje svůj malířský rukopis
- je schopen vyjádřit vlastní emoce a tyto představy svobodně uplatňuje v autorské malbě

Kresba

- pomocí vhodných kresebných materiálů vystihuje vlastnosti i materiál objektu (dřevo, sklo, papír)
- zvládá základní figurální kresby a proporce postavy

Grafika

- přechází od klasických grafických technik k volnému experimentování
- používá nekonvenční technologické postupy a vytváří grafické celky

Prostorová tvorba:

Modelování

- s využitím všech znalostí a dovedností je schopen samostatně pracovat na určitém tématu od návrhu, po konečnou realizaci v materiálu až k povrchové úpravě

Objektová a akční tvorba:

- orientuje se a podle svých výtvarných záměrů využívá různých možností objektové a akční tvorby

Výtvarná kultura:

- dovede svými slovy chronologicky popsat vývoj výtvarné kultury od pravěku po modernu.

7 Vzdělávací obsah TANEČNÍHO OBORU

7.1 Vzdělávací a studijní zaměření tanečního oboru

Přípravné studium tanečního oboru

- Přípravná taneční výchova

Studijní zaměření I. a II. stupně základního studia

- Taneční průprava
- Taneční praxe
- Současný tanec

7.2 Tabulace učebních plánů tanečního oboru

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM TANEČNÍHO OBORU: Přípravná taneční výchova

Učební plán č.T-0-01

Přípravné studium	Počet hodin v ročníku		
	Přípravné studium		Minimum hodin za 2 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	
Přípravná taneční výchova	1	2	3
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	1	2	3

Studijní zaměření pro I. a II. stupeň základního studia: Taneční obor

Učební plán č.T-1-01

I. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku							
	Základní studium							Minimum hodin za 7 let
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Taneční průprava	1	1	-	-	-	-	-	2
Současný tanec	-	-	1	1,5	1,5	1,5	1,5	7
Taneční praxe	1	1	1	2	2	2	2	11
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	2	2	2	3,5	3,5	3,5	3,5	20

Učební plán č.T-2-01

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku				
	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Současný tanec	2	2	2	2	8
Taneční praxe	1	1	1	1	4
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	3	3	3	3	12

Studium pro dospělé	Počet hodin v ročníku				
	Základní studium				Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Současný tanec	1	1	1	1	4
Taneční praxe	1	1	1	1	4
Minimální počet vyučovacích hodin v ročníku	2	2	2	2	8

7.3 Vzdělávací obsah tanečního oboru

Všeobecné poznámky k vyučovacímu předmětu výtvarného oboru

- Doporučený věk pro začátek studia tanečního oboru je 5 let, není ale podmínkou.
- Žáci si k výuce nosí vhodné oblečení a obuv
- Výuka může probíhat v bloku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravná taneční výchova

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- opakuje po učiteli protahovací a průpravné (posilovací) cviky i akrobatické prvky
- pohybuje se po prostoru mezi překážkami i po diagonále
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

I. stupeň základního studia

1. ročník

Taneční průprava

Žák:

- ukáže pomocná místa pro správné držení těla v základních polohách na místě
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- zvládá základní taneční kroky – poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok
- dovede se pohybovat v prostoru po křivkách, v kruhu, po diagonále, jak jednotlivě, tak i v zástupu
- reaguje na základní změny tempa v hudbě – pomalu, rychle., dynamické změny – silně, slabě
- vytleská dvou-, tří- a čtyřslabičných slov a říkadel
- při improvizaci dokáže jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvárnit náměty čerpané z přírody, každodenního života, pohádkového světa

Taneční praxe

Žák:

- dokáže se prezentovat společným vystoupením před publikem při závěrečné ukázkové hodině
- dokáže ohodnotit provedení (správné držení těla) a celkový taneční projev svých spolužáků při drobných úkolech a snaží se vyvozovat závěr pro sebe samotného

2. ročník

Taneční průprava

Žák:

- dle svých schopností zvládá optimální držení těla v základních polohách ve statické a kinetické podobě
- zvládá vedený a kyvadlový švihový pohyb paží
- umí poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok, přeměnný krok, obraty a otáčky v různých krátkých kombinacích těchto kroků
- umí určit dvoučtvrtový, tříčtvrtový a čtyřčtvrtový takt a pohybem reaguje na první a poslední dobu taktu
- po prostoru se pohybuje po přímých drahách i oblých drahách jednotlivě a v zástupu
- umí citlivě reagovat na změny v hudbě: zesilování - zeslabování, zpomalování - zrychlování, pohybem reaguje na vázaný a úsečný rytmus
- při improvizaci se vyjadřuje převážně spontánně a náměty čerpá z krátkého textu, obrázku, přírody, každodenního života, umí vyjádřit náladu vycítěnou při poslechu živé hudební skladby

Taneční praxe

Žák:

- žák dovede tanečně ztvárnit krátké hudební skladby, na jejichž tvorbě se i podílí a dokáže je prezentovat při veřejném vystoupení, ukázkové hodině (nejlépe na závěr školního roku)
- při práci s náčiním uplatňuje vědomosti a dovednosti v nabyté v taneční průpravě
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev svých spolužáků jak v hodinách taneční průpravy, tak z videonahrávky pořízené při dětské tvorbě

3. ročník

Současný tanec

Žák:

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá opakovat po učiteli jednoduché čtyřtaktové vazby se změnou polohy těžiště v nízké a střední rovině, obsahující vedený i švihový pohyb
- užívá tyto tanečními kroky: dvojpolka, polkový krok hladký, valčíkový krok, základní krok české mazurky
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvałem (vpřed, stranou), v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky ve dvojicích, trojicích a skupině, dále pak v řadě zástupu i jednotlivě a vytvářejí oblé, přímé i lomené půdorysné dráhy
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo a rytmus běhu, cvalu, poskočného kroku a chůze
- umí po učiteli opakovat pomocí hry na tělo a Orffových nástrojů dvoudobé, třídobé a čtyřdobé takty s uplatněním synkopy, tečkovaného rytmu a trioly
- zaznamená a umí vyjádřit rozdíl v tónině durové a mollové
- vyjádří pohybem náladu drobných hudebních skladeb a ztvární vlastní náměty čerpané z přírody, zvířátek, pracovních činností a pohádkových postav

Taneční praxe

Žák:

- pohybuje se s náčiním
- tanečně vyjádří drobné hudební skladby pro děti
- aktivně se podílí na tvorbě a interpretaci krátkých etud a dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení zejména z hlediska správného držení těla, pohybovou fantazii a výrazovou opravdovost
- podílí se na tvorbě a interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci žákovského koncertu, taneční přehlídky či ukázkové hodiny

4. ročník

Současný tanec

Žák:

- umí zopakovat po učiteli jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách (leh, sed, klek) se změnou polohy těžiště, které jsou kombinovány s vedenými, nebo švihovými pohyby periferií či vlnivým pohybem páteře
- na volnosti zopakuje po učiteli krátké, jednoduché vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin se změnou polohy těžiště na místě v různých pozicích dolních končetin
- při interpretaci vazeb svými slovy určí, které pohyby se mu dělaly obtížně, které snadno, jaké má nedostatky a s pomocí učitele navrhne cestu nápravy či zlepšení
- dokáže se pohybovat po prostoru chůzí (se sníženým i zvýšeným těžištěm), během (s dostředivým i odstředivým náklonem trupu), poskočným a cvalovým krokem v kombinaci s otáčky, obraty a skoky
- reaguje na jemnější dynamické odstíny v hudbě pp, p, mf, f, ff, umí vyjádřit pohybem crescendo-decrescendo
- umí reagovat pohybem a hrou na rytmické nástroje na různá tempa a na jejich náhlé a postupné změny
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním tečkovaného rytmu
- při improvizaci vyjádří náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů vlastním, pravdivým, spontánním způsobem a uplatní získané dovednosti a vědomosti nabyté při průpravných cvičeních

Taneční praxe

Žák:

- v rámci drobných etud při hodinách, se žák vyjádří pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváci, kteří pak hodnotí jejich výrazovou opravdovost a taneční provedení úkolu

5. ročník

Současný tanec

Žák:

- podle svých možností interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti s přecházením do různých poloh, které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu
- využívá základní znalosti o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém (dospěl tím k hlubšímu sebepoznání a uvědomění si vlastních pohybových možností)
- dokáže provést daný pohybový motiv v různých dynamických odstínech a v různých tempech
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a synkopy
- zvládá skupinovou polyrytmii a zachování vnitřního rytmu
- reaguje pohybem na zvuky z okolí, na zvuky vytvářené spolužáky, na vlastní zvuky
- se podílí na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky, aby byly v souladu s tématem, které mu je blízké a chápe ho, a je schopen podle svých možností pravdivého a přirozeného vyjádření při interpretaci
- sám vytvoří krátké, několika taktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu

Taneční praxe

Žák:

- ohodnotí provedení vazby spolužáků z hlediska správného držení těla, souladu dynamiky pohybu, hudby a rytmu
- prezentuje se veřejně při společné choreografii na koncertě tanečního oboru či přehlídce dětských skupin scénického tance
- rozezná základní taneční styly (lidový tanec, klasický tanec, současný tanec, country tanec) z DVD záznamu dětského nebo profesionálního souboru anebo se sám účastní jako divák různých tanečních představení
- zhodnotí viděné dílo (sdělnost, zda pochopil o čem bylo, které pohybové prvky se mu líbily, zda byly účelně zvoleny) a diskutuje o něm

- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí (zejména z hlediska správného držení těla, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu)

6. ročník

Současný tanec

Žák:

- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky ve svislé ose na místě i z místa
- zvládá pohybové vyjádření diminuce a augmentace, skupinovou polyrytmii
- řeší samostatně při hodinách improvizace v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu, drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

Taneční praxe

Žák:

- se velkou měrou se podílí na tvorbě choreografie – vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem choreografie a řeší v ní vztahy v rámci skupiny, pohybové a výrazové prostředky, diskutuje o kostýmech a osvětlení, spolupracuje s pedagogem
- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky, ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- účastní se veřejných tanečních vystoupení

7. ročník

Současný tanec

Žák:

- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby ve všech přízemních polohách, u tyče, na volnosti i v pohybu z místa s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem, pádem, tlakem, nárazem
- je si vědom svých pohybových možností a ví jak je rozvíjet a odstraňovat své nedostatky
- dokáže pohybem reagovat na změny tempa
- orientuje se v základním italském hudebním názvosloví, které upotřebí v souvislosti s tancem, a vyjadřuje se základní taneční terminologií
- pohybem reaguje na střídání pravidelných a nepravidelných rytmů, na polyrytmii, vyjadřuje vlastním pohybem nebo ve skupinách, udrží vnitřní rytmus, zvládá vyjádření celé dynamické škály odstupňovaným napětím celého těla
- při improvizaci řeší v etudách přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly (jednotlivě i ve skupinách) a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

Taneční praxe

Žák:

- dokáže předvést výstup na dané téma, přičemž se nebojí vložit něco ze sebe a využívá získaných dovedností
- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie - používá prvky záměrně, drží se výrazové linie, jeho výraz je pravdivý, chápe téma choreografie
- hodnotí dílčí výsledky své i ostatních, umí vyhodnotit, kde udělal chybu a dokáže se z ní poučit
- navštěvuje taneční představení a umí ho vlastními slovy ohodnotit – přemýšlí o choreografickém díle, vyjadřuje své pocity, dokáže říci, o čem bylo a rozpozná různé taneční styly

II. stupeň základního studia

1. – 2.ročník

Současný tanec

Žák:

- ovládá základy taneční techniky (José Limóna, metodu Kniaeffa a Duncan metodu)
- zvládá základy techniky klasického tance - 1. část – pouze pro potřeby současného tance a umí prvky pojmenovat odborným názvoslovím
- při hodinách improvizace užívá pohybové principy tanečních technik a studuje pohyb ve vztahu k vnějšímu prostoru a času

- pracuje s partnerem ve vzájemném naladění, citlivém vnímání, střídavě v roli vedené a vedoucí, předávání váhy a vyvěšování

Taneční praxe

Žák:

- samostatně vytvoří pohybovou frázi na dané téma a pod vedením učitele i krátkou kompozici
- podílí se na tvorbě choreografie, aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- zúčastňuje se školních veřejných vystoupení, tanečních přehlídek a účinkuje v rámci amatérských představení
- zapojuje se do diskuze při hodnocení drobných úkolů při vlastní tvorbě nebo tvorbě svých spolužáků
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků a učitele při řešení dílčích úkolů a vnímá je jako pomocnou ruku v posunu při tvůrčí práci

3. – 4.ročník

Současný tanec

Žák:

- využívá dovednosti a znalosti v technice José Limóna a Duncan metody s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- podle svých možností interpretuje pohybové vazby, při kterých se kombinují prvky tanečních technik
- užívá své dovednosti v technice klasického tance s důrazem na čistotu a dynamiku pohybu
- využívá anatomické znalosti hybnosti těla a v praxi
- při improvizaci využívá své znalosti principů pohybu, které získal při studiu tanečních technik a dbá na čistotu pohybového provedení
- chápe improvizaci jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- hledá vlastní inspirační zdroje, které se stávají látkou pro hledání a rozšiřování vlastního pohybového slovníku a dávají příležitost k využívání fantazie a představivosti
- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích ve skupině jak na kvalitativní úrovni (partnerství, dominance, sub-dominance atd.), tak na úrovni kvantity (dua, tria, skupina, skupina a jednotlivec atd.)

Taneční praxe

Žák:

- samostatně nebo ve skupině pohybově ztvárňuje vlastní nebo učitelem navržené téma, předvede jej před spolužáky či rodiči a diskutuje o zvolených pohybových prostředcích z hlediska naplnění obsahu a formy díla
- vytvoří samostatně nebo ve skupině kompozici dle vlastního nebo učitelem navrženého tématu, s vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmním řešením a prezentuje ji na veřejnosti jako autorskou tvorbu
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace či kompozice

SPD: 1.ročník

Žák

- využívá dovednosti a znalosti v technice José Limóna a Duncan
- Využívá metody s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- Při improvizaci využívá své znalosti principů pohybu, které získal během studia tanečních technik
- dbá na čistotu pohybového provedení

- Improvizaci chápe jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- Příležitostně navštěvuje taneční semináře
- prohlubuje si a získává nové poznatky z oblasti taneční techniky improvizace či kompozice / sledování videa, ukázky na you tube a další /

8 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáky se speciálně vzdělávacími potřebami jsou žáci se zdravotním postižením (tělesným, mentálním), se zdravotním znevýhodněním (oslabení, nemoc) nebo se sociálním znevýhodněním (ústavní výchova, azyl). Tuto skutečnost musí v každém případě vždy potvrdit odborné pracoviště – pedagogicko-psychologická poradna. Pokud takoví žáci prokážou nezbytné předpoklady pro přijetí, musí škola vytvořit podmínky pro jejich vzdělávání na základě školského zákona a vyhlášky (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitel školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona). Učitel školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitel školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitel školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

V současné době není již žádný problém v „technickém“ zabezpečení podmínek pro žáky se specifickými potřebami (tj. zajištění kompenzačních pomůcek, upravených textových materiálů, přizpůsobení prostředí) ani v metodické pomoci učitelům dětí. Možné problémy mohou pramenit z nedostatečné komunikace ze strany rodičů (nereálné představy o náročnosti přípravy dětí v ZUŠ, skrývání skutečných obtíží dítěte). Ze strany školy je kladen velký důraz na individuální kontakt s rodiči, který umožňuje překonávat různá tabu v pohledech na některá postižení. Pro předcházení obtíží je proto třeba, aby rodiče neskrývali skutečné problémy a s důvěrou se obrátili na vedení školy hned při podání přihlášky, příp. při diagnostikování obtíží. Společně je pak možné najít nejvhodnější řešení pro každé konkrétní dítě – v některých odůvodněných případech může být výuka v ZUŠ po přechodnou dobu pro dítě i součástí léčebných terapií.

Na otázku, zda je vhodné zařadit do individuální, skupinové, či kolektivní výuky ZUŠ žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, je stručná odpověď – ano, ale s uvážením a reálným náhledem na možnosti dítěte i školy. Vhodné začlenění dítěte s jakoukoli specifickou potřebou do běžného kolektivu

přináší mnoho užitku a zkušeností – dítě samotné při dobrém vedení může rozvinout své schopnosti (mnohdy nad rámec očekávání). Naopak unáhlené rozhodnutí často vede k rozčarování a pocitům selhání jak u dítěte, tak jeho učitelů. Nemá zde místo falešná lítost ani „diskriminace naruby“ - učitel by měl být po všech dostupných konzultacích přesvědčen, že žák, pokud se mu vytvoří podmínky, může výuku daného oboru zvládnout v mezích přijatelných modifikací.

Zdánlivě nejsložitější je situace s úpravou výuky pro žáky s tělesným postižením. Ve všech oborech není bezbariérový přístup do budovy školy a tak většina studijních zaměření je tedy přinejmenším složitá v přístupu pro žáky na vozíku.

Fyziologický a psychický stav dítěte konzultujeme u specializovaných odborníků. Hledáme a vybíráme vhodný způsob výuky, který má blahodárny vliv na psychiku a na celkový rozvoj osobnosti dítěte. Důležitá je trpělivost, vytrvalost, důslednost a láska, protože výsledky se dostavují až po delším časovém období.

9 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

(§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Základní umělecká škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a je povinna zajistit realizaci všech stanovených opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Mimořádné nadání žáka musí opět v každém případě vždy potvrdit odborné pracoviště – pedagogicko-psychologická poradna a PPC. Na základě tohoto potvrzení a žádosti rodičů stanoví pro žáka ředitel školy individuální plán výuky. V běžné populaci jde o naprosto výjimečné případy.

Každý obor ale přistupuje k této problematice rozdílně – v závislosti na smyslu a významu studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. V zásadě ale platí, že ve všech uměleckých oborech dbáme o to, aby žádné mimořádně talentované dítě neušlo naší pozornosti a případné možnosti dále rozvíjet svůj talent ve speciálně koncipovaném studiu s vyšším počtem vyučovacích hodin.

Oficiální tabulaci učebních plánů (dle RVP) pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin v naší škole v tomto případě nepoužíváme. Na hudebním oboru nabízíme pro talentované žáky možnost prodloužených lekcí individuální nebo kolektivní výuky, kde mohou lépe rozvíjet svůj talent. Ve výtvarném oboru nabízíme přípravu žáků na přijímací zkoušky na střední školy s uměleckým zaměřením.

9.1 Podmínky a organizace základního studia s vyšším počtem vyučovacích hodin

Hudební obor:

Vedení žáků při individuální výuce na hudební nástroj je významné ve dvou fázích:

- a) u začátečníků z hlediska podchycení zájmu o zvolené studijní zaměření a vybudování vztahu k nástroji, včetně správných návyků při vlastním cvičení
- b) přibližně v 6. a 7. ročníku, příp. několik posledních let jako intenzivní přípravy k talentovým zkouškám na vyšší umělecké školy

Začátek základního studia proto řešíme doporučením k rozdělení docházky do základní lekce hudebního nástroje 2x týdně. Po upevnění zájmu o zvolený hudební nástroj mají všichni žáci ve druhém ročníku prodlouženou hodinovou dotaci na 1,5 lekce. Doporučeným rozdělením docházky 2x týdně docílíme mnohem lepšího kontaktu dítěte s učitelem (častější kontroly, méně zadaných úkolů, lepší pochopení látky, individuální přizpůsobení stavby hodiny apod.) a vybudujeme pevnější základ pro další studium.

Další návrhy na prodloužení lekcí jsou zcela v kompetenci třídního učitele, který je (po konzultaci s rodiči) pro každý školní rok předkládá k celkovému posouzení řediteli školy. Základním kritériem pro návrhy učitelů je především skutečnost, že žák evidentně převyšuje svými studijními výsledky ostatní vrstevníky (rozhoduje osobitý přístup při interpretaci, množství a kvalita nastudovaných materiálů ve všech předmětech, ...). Dále je po konzultaci s rodiči zřejmé, že se žák vědomě připravuje na střední nebo vysokou uměleckou školu (až na úplně výjimečné talenty, kde je to patrné třeba již od začátku studia, se jedná většinou o poslední 1 – 2 ročníky před talentovými zkouškami na SŠ nebo VŠ). Významným hodnotícím kritériem jsou např. i žákovy výsledky z oborových soutěží a účast na veřejných vystoupeních školy.

Všichni navrhnutí žáci projdou hodnocením vedení školy. Ta si k tomuto účelu může zvolit také formu kvalifikační přehrávky. Zde žáci prokážou dosaženou interpretační i technickou úroveň ve všech oblastech výuky nástroje (stupnice a technická cvičení, etudy, přednes). Kvalifikační přehrávka nahrazuje v daném ročníku postupovou zkoušku. Na základě doporučení vedení školy v kombinaci s možnostmi školy a složení úvazku jednotlivých učitelů je pak žákům poskytnuta výuka s vyšším počtem vyučovacích hodin.

Výtvarný a Taneční obor:

Studium s vyšším počtem vyučovacích hodin je určeno pro žáky s hlubším zájmem o výtvarný a taneční obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým zaměřením. Na základě doporučení hlavního učitele a vedení školy v kombinaci s možnostmi školy a složení úvazku jednotlivých učitelů je pak žákům poskytnuta výuka s vyšším počtem vyučovacích hodin.

9.2 Další možnosti nadstandardní péče pedagogů o mimořádně talentované žáky

- Konzultace s profesory na konzervatořích, umělecko-průmyslových školách apod.,
- dny otevřených dveří na odborných školách,
- semináře, mistrovské kurzy se špičkovými umělci a pedagogy,
- konzultace s ostatními pedagogy daného oboru,
- odborně řízená návštěva koncertů, výstav, představení atd.,
- poskytnutí kvalitních nahrávek uměleckých děl,
- možnost zapůjčení mistrovských nástrojů a profesionálního vybavení,
- možnost pořízení nahrávek vlastních CD a DVD ke studijním účelům,
- častá účast na soutěžích a koncertních vystoupeních.

10 Hodnocení žáků

Hodnocení je důležitou součástí působení jednotlivých učitelů na žáky. Mělo by postihnout celou osobnost žáka a nikoliv jen jeho vědomosti a dovednosti. Z hlediska žáka je významné, že cítí neustálý zájem učitele a že se mu včas dostává uznání, povzbuzení i vhodně a přiměřeně věku žáka formulovaných připomínek. Hodnocení by mělo probouzet a prohlubovat zájem žáka o studovaný obor – zde hraje velký význam především kladné hodnocení.

Klasifikace, tj. zjišťování, posuzování a vyjadřování stavu rozvoje žáka je na škole realizováno výhradně pomocí známek. Je důležitou formou vyjádření výsledků hodnocení, ale neznamená to, že učitel musí všechno hodnocení převádět na klasifikaci. Klasifikace seznamuje žáky s klady a zápory jeho práce. Hodnocení žáků probíhá jak v individuálních hodinách, tak v kolektivních předmětech známkou minimálně 2x za měsíc / Pěvecký sbor, Kolektivní hudební praxe, HN, dále předměty TO a VO /.

10.1 Zásady a kritéria hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků upravuje §3 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání. Učitel by měl vždy přihlížet k celkovým schopnostem svých žáků, k jejich zájmům a vztahu k příslušnému oboru. Výsledky práce se projevují hlavně v tom, že žák má o zvolený obor zájem, aktivně se v něm projevuje, zajímá se o dění nejen v oboru, ale o celkové kulturní a společenské dění. Hodnotíme projevy žáka nejen v hodinách, ale i projevy v rámci jeho celého vzdělávání v ZUŠ.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Žák by měl mít k hodnocení a klasifikaci kladný vztah a spatřovat v nich organickou součást své práce. Vzhledem k tomu, že se v estetických oborech objevují u jednotlivých lidí, tudíž i žáků, značné rozdíly ve vnímání skutečnosti, je nutné při hodnocení přihlížet k osobnosti každého žáka, dávat mu přiměřené úkoly a umožnit uplatnění jeho osobitých schopností. Z toho i vyplývá, že pro všechny umělecké obory nelze vypracovat jednoznačně formulovaná měřítká. Počítáme s větším množstvím ovlivňujících činitelů, přičemž jejich hierarchie je v každém oboru jiná.

Při hodnocení se soustředíme na individuální pokrok každého žáka v rámci jeho osobního maxima. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem klasifikace není nacházet mezery ve vědomostech a uměleckém výkonu žáka,
- ale hodnotit to, co umí a motivovat k lepším výkonům,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů a další údaje o umělecké aktivitě a jeho činnosti ve škole.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Ve výsledném hodnocení se zohledňuje jak výsledek postupové zkoušky, tak průběžné výsledky žáka ve školním roce.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu žáka třídní učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. Informace o pro prospěchu ve všech oborech jsou rodičům předávány přes databázi školy elektronicky – iZUŠ, kam mohou vždy nahlédnout, při osobním jednání, na třídních schůzkách,

přehrávkách nebo ukázkových hodinách. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Žáci základního studia obdrží za každý ročník pololetní a ročníkové vysvědčení, na závěr každého stupně pak vysvědčení absolventské. Přípravné studium I. ani II. stupně se v žádném oboru na vysvědčení nehodnotí. Na závěr přípravného studia žáci konají přijímací zkoušku do 1. ročníku příslušného stupně.

Hudební obor

Během celého školního roku probíhá hodnocení slovní formou, klasifikací do žákovského sešitu a přes elektronickou žákovskou knížku (iZUŠ). Na konci každého pololetí třídní učitel seznámí individuálně každého žáka s jeho pokroky a nedostatky formou slovního hodnocení, kterým okomentuje výslednou známku na vysvědčení z každého předmětu. Základními kritérii jsou:

- práce žáka v hodinách, zájem o obor,
- pokrok žáka v technice a přednesu,
- koncertní aktivita žáka.

Výtvarný obor

Hodnotící dialog při poznávání výtvarných kvalit žákovské práce je nejsilnější formou výchovy a vzdělávání, nikoli známka. Výtvarná práce je dokument proběhnuvšího výtvarného procesu. Za předpokladu aktivní spolupráce ve vyučovací lekci učitelé oceňují především osobité zvláštnosti výtvarného projevu žáka, které svědčí o zaujetí, tvořivosti a samostatném výtvarném i jiném uvažování. Základními kritérii tedy jsou:

- míra tvořivosti a původnosti při řešení výtvarných zadání,
- úroveň zvládnutí výtvarného jazyka,
- úroveň zvládnutí výtvarných technik a experimentace s jejich výrazovými kvalitami.

Taneční obor

Během celého školního roku probíhá hodnocení slovní formou a formou elektronického zápisu třídní knihy, do které mohou rodiče vždy nahlédnout. Na konci každého pololetí třídní učitel seznámí individuálně každého žáka s jeho pokroky a nedostatky formou slovního hodnocení, kterým okomentuje výslednou známku na vysvědčení z každého předmětu. Základními kritérii jsou:

- práce žáka v hodinách, zájem o obor,
- pokrok žáka v taneční technice,
- aktivita žáka na vystoupeních.

10.2 Stupně hodnocení prospěchu žáků

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se s použitím klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný,
- b) 2 – chvalitebný,
- c) 3 – uspokojivý,
- d) 4 – neuspokojivý.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

Žák je hodnocen stupněm prospěl(a) s vyznamenáním, jestliže je z hlavního předmětu hodnocen stupněm prospěchu 1 – výborný, v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím

programem není hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5. Žák je hodnocen stupněm prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý. Žák je hodnocen stupněm neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý.

10.3 Komisionální a opravné zkoušky

Žák, který je na konci druhého pololetí hodnocen stupněm prospěchu 4 - neuspokojivý z jiného než hlavního předmětu, koná opravnou zkoušku nejpozději v posledním týdnu měsíce srpna příslušného školního roku. **Z hlavního předmětu opravnou zkoušku nelze konat.** Jestliže se žák nedostaví k opravné zkoušce v určeném termínu, je hodnocen z předmětu, ze kterého měl konat opravnou zkoušku, stupněm 4 - neuspokojivý. Jestliže se žák nemohl dostavit k opravné zkoušce ze závažných objektivních příčin a svou neúčast omluví řediteli školy nejpozději do tří dnů od termínu stanoveného pro vykonání této zkoušky, určí ředitel školy náhradní termín pro její vykonání.

Komisionální zkoušky se konají:

- při postupových zkouškách podle § 4 odst. 1 vyhlášky o ZUŠ č. 71/2005 Sb.,
- při závěrečných zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé,
- při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku nebo ročníků,
- při opravných zkouškách.

Zkušební komise je nejméně tříčlenná a skládá se z odborníků příslušného předmětu nebo oboru. Členy komise jmenuje ředitel školy. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel. O hodnocení zkoušky rozhoduje komise většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

10.4 Přijímací zkoušky

Do přípravného studia ve všech uměleckých oborech se přijímací zkoušky nekonají. Při zápisu se pouze individuálně ověřují předpoklady ke studiu. Pro přijetí k základnímu studiu platí v jednotlivých oborech následující kritéria:

Hudební obor:

Každý uchazeč o základní studium hudebního oboru vykoná krátkou přijímací zkoušku před zkušební komisí (nejméně tříčlennou) v délce cca 10 minut. Zjišťuje se zde stupeň jeho všeobecných předpokladů ke studiu v těchto oblastech:

- zpěv (interpretace libovolné písně),
- rozpoznání změn (chyb) ve známé písni,
- smysl pro rytmus (vytleskání zadaného rytmického útvaru),
- intonace (opakování zadaných tónů, přenos tónů do vlastní polohy).

Každou oblast přijímací zkoušky hodnotí komise. Uchazeč může získat maximálně 30 bodů. Žáci jsou přijati ke studiu s minimálně získaným počtem 15 bodů. O přijetí uchazeče rozhoduje ředitel školy na základě doporučení zkušební komise. V závislosti na zvoleném studijním zaměření se zároveň ověří i potřebné fyzické předpoklady uchazeče o studium.

Výtvarný obor:

Hodnocení výsledků přijímacích zkoušek na VO má tato kritéria:

- tvůrčí přínos a osobitost výtvarného projevu uchazeče,
- úroveň zvládnutí výtvarného jazyka,
- úroveň zvládnutí výtvarných technik.

Přijímací zkoušky probíhají ve skupině do 15 žáků. Zkouška trvá 60 minut a je složena ze tří částí:

- motivace a zadání tématu výtvarné činnosti,
- realizace výtvarné práce dle zadaného tématu,
- vyhodnocení práce a sdělení výsledků.

Taneční obor:

Hodnocení výsledků přijímacích zkoušek probíhá ve skupině do 15 žáků, kde komise hodnotí především pohybové, rytmické a výrazové předpoklady uchazečů.

- pohybové - výrazové ztvárnění na hudební ukázkou
- rytmické cítění
- fyzické – pohybové předpoklady

10.5 Postupové zkoušky

Podle § 4 vyhlášky o ZUŠ č. 71/2005 Sb. je stanovena povinnost postupových (resp. závěrečných) zkoušek ve všech oborech pouze v 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně základního studia. RVP pak tuto problematiku neřeší vůbec. V ZUŠ jsme pro některé obory stanovili povinné postupové zkoušky ve všech ročnících, v jiných oborech se ročníkové postupové zkoušky nekonají vůbec, s výjimkou postupu mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku – dle doporučení PPP.

Hudební obor

Každý ročník studia je ukončen postupovou zkouškou. Požadavky k postupovým zkouškám vycházejí ze vzdělávacího obsahu jednotlivých studijních zaměření. V případě, že vzdělávací obsah několika ročníků je sdružen do jednoho bloku, se zkouška vykonává až v posledním ročníku celého bloku, v ostatních ročnících je žák hodnocen dle průběžných studijních výsledků. Z postupové zkoušky může být žák osvobozen (zejména při aktivní účasti na koncertech a soutěžích). Osvobození navrhuje třídní učitel a tento návrh podléhá schválení ředitele školy. Na II. stupni žáci dělají postupové zkoušky na konci 2. a 4. ročníku (absolvent. koncert).

Pokud žák absolvoval některé předměty (především hudební nauku) dříve, než jsou uvedeny jako povinné v učebním plánu, může být uvolněn z vyučování a hodnocení těchto předmětů v roce jejich povinné výuky (podle § 3 odst. 9 vyhlášky o ZUŠ č. 71/2005 Sb.). Podmínkou je předchozí absolvování příslušného ročníku s prospěchem výborným nebo max. chvalitebným.

Výtvarný obor

Postupové zkoušky se v jednotlivých ročnících nekonají. Podkladem pro hodnocení na vysvědčení v pololetí a na konci školního roku je portfolio prací, které žák vytvořil v daném pololetí nebo školním roce. Průběžné hodnocení probíhá formou slovního rozboru a hodnocení výsledků práce za danou lekci či větší celek (projekt, výtvarná řada). Podkladem pro závěrečná vysvědčení na konci I. a II. stupně je závěrečná práce a portfolio prací za daný školní rok.

Taneční obor

Postupové zkoušky se v jednotlivých ročnících nekonají. Podkladem pro hodnocení na vysvědčení v pololetí a na konci školního roku jsou vystoupení, které žák absolvoval v daném pololetí nebo školním roce. Průběžné hodnocení probíhá formou slovního rozboru a hodnocení výsledků práce za danou lekci či větší celek. Podkladem pro závěrečná vysvědčení na konci I. a II. stupně je absolventské vystoupení za daný školní rok.

10.6 Vlastní hodnocení školy

Cílem vlastního hodnocení školy je zjistit úroveň podmínek vzdělávání, klima na škole, výsledky práce ve stanoveném časové období. Tato zjištění slouží k plánování rozvoje školy v příštích letech. Podle § 12 odst. 2 zákona č.472/2011, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. (tzv. školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vlastní hodnocení školy východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Nástroje hodnocení:

- 1) rozbor pedagogické dokumentace,
- 2) hodnotící rozhovory s učiteli,
- 3) rozhovory s rodiči a žáky,
- 4) výsledky soutěží a přehlídek,
- 5) hospitace,
- 6) ankety a dotazníky pro žáky, učitele, rodiče.

Oblasti vlastního hodnocení školy:

- 1) podmínky ke vzdělávání,
- 2) průběh vzdělávání,
- 3) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- 4) výsledky vzdělávání žáků a studentů,
- 5) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pracovníků,
- 6) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům,
- 7) priority pedagogicko výchovného procesu.

Časové rozvržení činností:

Vlastní hodnocení školy probíhá za využití některých jeho nástrojů průběžně po celý školní rok. Pro hodnotící rozhovory s učiteli je každoročně vyhrazeno období listopad - prosinec, ankety a dotazníky pro rodiče, žáky a učitele jsou využívány příležitostně a nepravidelně.

11. Úprava – změny ŠVP

Ke dni 1.9.2016 končí platnost ŠVP /2015 a vstupuje platnost ŠVP Č.j.: ZUŠ 24/2016
Ke dni 1.9.2018 končí platnost ŠVP /2016 a vstupuje platnost ŠVP Č.j.: ZUŠ 21/2018